

Het EK-toernooi van 1996

Sinds het Heizel-drama in 1985 werden de Engelse hooligans met argusogen gevolgd. In 1986 en 1989 vonden in Engeland zelf ook tribunerampen plaats, in Bradford vielen 32?? Slachtoffers te betreuren, in het Hillsborough-stadion in Sheffield 95 doden.

Maatregelen:

In 1991 was de ban voor de Engelse clubs en fans opgeheven. Het land wilde zich rehabiliteren en stelde zich kandidaat voor het EK 1996 en WK 1998. De laatste werd aan Frankrijk gegund, zodat de Engelsen zich concentreerden op het EK. De concurrentie bestond uit Oostenrijk, Nederland, Griekenland en Portugal.

De UEFA had inmiddels besloten de eindronde uit te breiden naar zestien, mede omdat het aantal lidstaten explosief was gestegen naar 50. Daardoor vielen eigenlijk de andere kandidaten direct af en was de keuze snel gemaakt. Engeland had als enige een goede infrastructuur voor zo'n groot toernooi. Na 'Hillsborough' waren veel stadions flink gemoderniseerd en beveiligd, anderen kondigden renovaties aan.

Om problemen met de fans te voorkomen stelde de Engelse voetbalbond (FA) uitgebreide maatregelen in het vooruitzicht. Niet alleen een grote politiemacht, maar ook een attractief programma voor de bezoekers.

Bij de groepsindeling voor de EK 1992 op 17 januari 1992 in Göteborg ging al het gerucht dat de organisatie naar Engeland ging. Toen tijdens het EK in Zweden hooligans uit Engeland zich ernstig misdroegen, verklaarde UEFA-voorzitter Johansson zich nog eens te moeten beraden, maar de toewijzing aan het moederland van de voetbalsport kwam niet meer in gevaar.

(27 september 1992 Hermann Neuberger gestorven.)

Voor de start

Het uiteenvallen van Sovjet-Unie, Joegoslavië en Tsjecho-Slowakije had grote gevolgen voor de Europese Kampioenschappen voetbal. Overall ontstonden nieuwe staten, die hun nieuwe nationalistische gevoelens graag wilden uiten op sportief gebied en zich dus aanmeldde als lid van de UEFA. Achtereenvolgens in volgorde van opkomst:

1991: Estland

1992: Armenië, Georgië, Israël, Kroatië, Letland, Rusland, Slovenië, Oekraïne, Wit-Rusland

1994: Azerbeidzjan, Macedonië, Moldavië, Slowakije, Tsjechië

1996: Andorra

Zonder uitzondering wilden ze graag deelnemen aan de EK-kwalificatie en hun clubs aan de in 1992 ingevoerde Champions League en UEFA-Cup. Niet iedereen was daar blij mee, het zorgde voor een nog vollere speelkalender.

Het gaf de UEFA veel extra werk. De bond moest nog een ander probleem verwerken. Op 15 december 1995 deed een uitspraak van het Europese Hof de voetbalwereld op zijn grondvesten schudden. Het zogenaamde Bosman-arrest dat spelers contractueel beter beschermde.

(*meer*)

Het ging ten koste van de landen net onder de top. Clubs uit Nederland en Tsjechië zagen een leegloop van hun topspelers naar Engeland, Spanje en Italië. Ajax won in 1995 nog de Champions League, maar was daarmee voorlopig de laatste club uit een 'klein' land die daarin slaagde. Het verschil tussen groot en klein werd steeds groter. Deelnemers die ver kwamen in de Champions League zagen hun kas flink gevuld, terwijl het voor de overige clubs steeds moeilijker werd de drempel voor de Champions League te behalen. In 1995/96 namen slechts 24 van de 50 landskampioenen deel.

Overige winnaars waren in 1993 Olympique Marseille, in 1994 AC Milan en in 1996 Juventus.

Het WK in 1994 was vooral een Europese aangelegenheid, eigenlijk tegen de verwachtingen in, omdat Afrikaanse landen in opkomst leken en Zuid-Amerikaanse landen traditioneel buiten Europa goed presteerden. Ditmaal kwamen echter liefst zeven

van de acht kwartfinalisten uit Europa. Juist Brazilië als enig niet-Europees land zegevierde over alle zeven.

Toch rommelde het behoorlijk in voetballend Europa. Omkoping of bedrog in Italië (Berlusconi), Frankrijk (voorzitter Tapin van Olympique Marseille) en Polen (Legia Warschau).

Meer veranderingen: sinds zomer 1994 drie punten per gewonnen wedstrijd en de golden goal: een verlenging werd beëindigd zodra er werd gescoord.

De speelkalender werd herzien, er kwamen vaste speeldagen voor interlands, vaak twee in een week (weekend / woensdag). Dit gaf meer duidelijkheid voor de clubs en geen gezeur meer over het vrijgeven van spelers.

3 wissels??

De loting

De UEFA verdeelde de 47 deelnemende landen over 8 groepen (Engeland was automatisch geplaatst), hoewel er al stemmen opgingen de dwergstaatjes eerst een voorronde te laten spelen. Drie van de 50 UEFA-landen moesten in de wachtkamer: Joegoslavië en Bosnië-Herzegovina omdat daar nog steeds een burgeroorlog woedde, terwijl Andorra tot de volgenden keer moest wachten.

De favorieten werden redelijk over de acht groepen verdeeld. België lootte niet gunstig met Spanje en Denemarken in de groep, Nederland moest nieuwkomer Tsjechië en Noorwegen van zich afschudden. Door de veranderingen kon het voorkomen dat daarbij Luxemburg en Malta in één groep zaten. Duitsland had naast Bulgarije en Georgië weer te maken met Wales en Albanië. In groep 4 moest Italië louter nieuwkomers bestrijden: Kroatië, Estland, Litouwen, Oekraïne, Slovenië en Liechtenstein.

Door de uitbreiding naar zestien landen was de kans groter dat de toptanden aanwezig waren. Het ging wel ten koste van de spanning in de kwalificatiegroepen, tenslotte gingen de eerste twee over in de meeste groepen.

Kwalificatie (4 april 1994 – 13 december 1995)

47 deelnemers, verdeeld in 8 groepen. Winnaar direct naar eindronde met 16 landen. De zes beste nummers twee rechte reeks naar de eindronde, de laatste twee spelen om de 16^e plaats. Hiervoor telden alleen de wedstrijden tegen de nummers 1, 3 en 4.

Gastland Engeland automatisch geplaatst.

Eerste deelname Armenië, Azerbeidzjan, Estland, Georgië, Israël, Kroatië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Macedonië, Moldavië, Oekraïne, Rusland, Tsjechië, Slovenië, Slowakije, Wit-Rusland.

Een gewonnen wedstrijd leverde voortaan drie punten op. Drie wissels mogelijk.

Groep 1

04-09-94	Israël	- Polen	2-1 (1-0)	
07-09-94	Slowakije	- Frankrijk	0-0	
07-09-94	Roemenië	- Azerbeidzjan	3-0 (1-0)	
08-10-94	Frankrijk	- Roemenië	0-0	
12-10-94	Israël	- Slowakije	2-2 (2-2)	
12-10-94	Polen	- Azerbeidzjan	1-0 (1-0)	
12-11-94	Roemenië	- Slowakije	3-2 (1-0)	
16-11-94	Polen	- Frankrijk	0-0	
16-11-94	Azerbeidzjan	- Israël	0-2 (0-1)	
13-12-94	Azerbeidzjan	- Frankrijk	0-2 (0-1)	
14-12-94	Israël	- Roemenië	1-1 (0-0)	
29-03-95	Roemenië	- Polen	2-1 (1-1)	
29-03-95	Israël	- Frankrijk	0-0	
29-03-95	Slowakije	- Azerbeidzjan	4-1 (3-0)	
29-03-95	Polen	- Israël	4-3 (1-2)	
26-04-95	Frankrijk	- Slowakije	4-0 (2-0)	
26-04-95	Azerbeidzjan	- Roemenië	1-4 (1-2)	3x Raducioiu
07-06-95	Polen	- Slowakije	5-0 (1-0)	
07-06-95	Roemenië	- Israël	2-1 (1-0)	
16-08-95	Frankrijk	- Polen	1-1	
16-08-95	Azerbeidzjan	- Slowakije	0-1 (0-0)	

06-09-95 Frankrijk	- Azerbeidzjan	10-0 (3-0)
06-09-95 Slowakije	- Israël	1-0 (0-0)
06-09-95 Polen	- Roemenië	0-0
11-10-95 Roemenië	- Frankrijk	1-3 (0-2)
11-10-95 Israël	- Azerbeidzjan	2-0 (1-0)
11-10-95 Slowakije	- Polen	4-1 (1-1)
15-11-95 Slowakije	- Roemenië	0-2 (0-0)
15-11-95 Azerbeidzjan	- Polen	0-0
15-11-95 Frankrijk	- Israël	2-0 (0-0)

1. Roemenië	10	6	3	1	21	18-9
2. Frankrijk	10	5	5	0	20	22-2
3. Slowakije	10	4	2	4	14	14-18
4. Polen	10	3	4	3	13	14-12
5. Israël	10	3	3	4	12	13-13
6. Azerbeidzjan	10	0	1	9	1	2-29

Slowakije, Israël en Azerbeidzjan waren nieuw, dus hun kracht was onbekend. Toch werd niet verwacht dat ze het Roemenië en Frankrijk moeilijk zouden maken, terwijl ook Polen was afgezakt naar de Europese middenmoot.

Erg vlotjes verliep de kwalificatie voor Frankrijk niet. Van de eerste vijf duels eindigden vier in gelijkspel, waarvan drie in 0-0! Thuis tegen Polen scoorde Djorkaeff pas vier minuten voor tijd de gelijkmaker uit een vrije trap.

Israël bleef nog een beetje in het spoor, Slowakije leek af te haken na twee vette nederlagen in Frankrijk (4-0) en Polen (5-0). Israël zakte daarna weg door drie achtereenvolgende nederlagen in uitwedstrijden, terwijl Slowakije nog dicht bij de top twee kwam door drie zeges achtereen.

Roemenië maakte weinig fouten. De ervaren kwartfinalist van de laatste WK rond Hagi, Popescu, Raducioiu en Lacatus hield zelfs stand in St. Etienne met keeper Stelea in een glansrol, waardoor de koppositie niet in gevaar kwam. Ze konden zich daarna zelfs een 1-3 thuisnederlaag tegen Frankrijk permitteren.

Frankrijk deed daarmee op de voorlaatste speeldag goede zaken en verzekerde zich van de tweede plaats. De ploeg met de rijzende ster Zinedine Zidane voorkwam twee jaar voor de WK in eigen land een debacle.

Polen bleef thuis ongeslagen, maar behaalde in de uitwedstrijden slechts twee schamele puntjes, zodat het niet meedong naar de prijzen. Die waren voor Roemenië als groepswinnaar en Frankrijk nipt als de nummer zes van de nummers twee, waarvan de zes besten over gingen. Voor spelers als Djorkaeff, Zidane, Thuram en Djorkaeff het begin van een glanzend tijdperk. Voor Jacquet redenen om Cantona, Papin en Ginola niet meer op te roepen.

Vermeldenswaardig was de eerste EK-groepswedstrijd die in dubbele cijfers eindigde.

Frankrijk gebruikte op 6 september 1995 Azerbeidzjan als schietschijf: 10-0, waarmee het bijna vijf jaar oude record van Spanje werd gebroken. Auxerre-speler Christophe Cocard had de eer in de slotminuut voor de historische tiende treffer te zorgen.

Groep 2

07-09-94 Cyprus	- Spanje	1-2 (1-2)	
07-09-94 Macedonië	- Denemarken	1-1 (1-0)	
07-09-94 België	- Armenië	2-0 (1-0)	
08-10-94 Armenië	- Cyprus	0-0	
12-10-94 Denemarken	- België	3-1 (1-1)	
12-10-94 Macedonië	- Spanje	0-2 (0-2)	
16-11-94 Spanje	- Denemarken	3-0 (1-0)	
16-11-94 België	- Macedonië	1-1 (1-0)	
16-11-94 Cyprus	- Armenië	2-0 (1-0)	
17-12-94 België	- Spanje	1-4 (1-1)	
17-12-94 Macedonië	- Cyprus	3-0 (2-0)	3x Djurovski
29-03-95 Spanje	- België	1-1 (1-1)	
29-03-95 Cyprus	- Denemarken	1-1 (1-1)	
26-04-95 Armenië	- Spanje	0-2 (0-0)	
26-04-95 België	- Cyprus	2-0 (1-0)	
26-04-95 Denemarken	- Macedonië	1-0 (0-0)	
10-05-95 Armenië	- Macedonië	2-2 (1-0)	
07-06-95 Macedonië	- België	0-5 (0-4)	
07-06-95 Denemarken	- Cyprus	4-0 (1-0)	

07-06-95 Spanje	- Armenië	1-0 (0-0)
16-08-95 Armenië	- Denemarken	0-2 (0-1)
06-09-95 België	- Denemarken	1-3 (1-2)
06-09-95 Spanje	- Cyprus	6-0 (1-0)
06-09-95 Macedonië	- Armenië	1-2 (1-0)
07-10-95 Armenië	- België	0-2 (0-2)
11-10-95 Denemarken	- Spanje	1-1 (0-1)
11-10-95 Cyprus	- Macedonië	1-1 (0-1)
15-11-95 Spanje	- Macedonië	3-0 (1-0)
15-11-95 Cyprus	- België	1-1 (1-0)
15-11-95 Denemarken	- Armenië	3-1 (2-0)

1. Spanje	10	8	2	0	26	25-4
2. Denemarken	10	6	3	1	21	19-9
3. België	10	4	3	3	15	17-13
4. Macedonië	10	1	4	5	7	9-18
5. Cyprus	10	1	4	5	7	6-20
6. Armenië	10	1	2	7	5	5-17

Macedonië en Armenië waren de grote onbekenden, maar de strijd zou gaan tussen Spanje, Denemarken en België. België haakte al snel af. Van Armenië werd nog gewonnen, maar daarna ging het mis. 3-1 verlies in Denemarken, thuis 1-1 tegen Macedonië en een trieste 1-4 nederlaag tegen Spanje. België had betere tijden gekend. Spanje won de eerste vier wedstrijden en stelde zich na de 3-0 zege op Denemarken direct kandidaat voor de groepszege. Het land verheugde zich op deze generatie. Met talenten als Ivan de la Pena (19) en Raul (18), die in 1992 voor Spanje de Olympische titel binnenhaalden, had trainer Javier Clemente toekomstig goud in handen. Enkele moeizame partijtjes volgden: thuis 1-1 tegen België en slechts 1-0 tegen Armenië. De voorsprong op Denemarken, dat zich verslikte op Cyprus (1-1), bleef ruim. Trainer Möller-Nielsen had de ruzie met Michael Laudrup bijgelegd, maar de Denen waren geen schim van de gouden ploeg in Zweden en waren eerder ook al voor de WK 1994 in Amerika uitgeschakeld. Hetzelfde lot werd voorkomen door een 1-3 overwinning in Brussel. De Belgen kwamen na een snelle 0-2 achterstand door Michael Laudrup en Beck nog terug door Grun, maar weer was EK-held Vilfort de matchwinner door in de 70^e minuut de 1-3 aan te tekenen.

De beslissende wedstrijd was Denemarken – Spanje, waar de 1-1 voor Spanje voldoende was om Denemarken op vijf punten afstand te houden en kwalificatie voor Engeland zeker was. Bij Spanje was libero Fernando Hierro met vier doelpunten de topscorer. Ook Denemarken mocht de titel verdedigen als de nummer vijf van de nummers twee.

Groep 3

07-09-94 IJsland	- Zweden	0-1 (0-1)
07-09-94 Hongarije	- Turkije	2-2 (2-0)
12-10-94 Turkije	- IJsland	5-0 (3-0)
12-10-94 Zwitserland	- Zweden	4-2 (1-1)
16-11-94 Zwitserland	- IJsland	1-0 (1-0)
16-11-94 Zweden	- Hongarije	2-0 (1-0)
14-12-94 Turkije	- Zwitserland	1-2 (1-2)
29-03-95 Turkije	- Zweden	2-1 (0-1)
29-03-95 Hongarije	- Zwitserland	2-2 (0-0)
26-04-95 Hongarije	- Zweden	1-0 (1-0)
26-04-95 Zwitserland	- Turkije	1-2 (1-1)
01-06-95 Zweden	- IJsland	1-1 (1-1)
11-06-95 IJsland	- Hongarije	2-1 (0-1)
16-08-95 IJsland	- Zwitserland	0-2 (0-2)
06-09-95 Zweden	- Zwitserland	0-0
06-09-95 Turkije	- Hongarije	2-0 (2-0)
11-10-95 Zwitserland	- Hongarije	3-0 (1-0)
11-10-95 IJsland	- Turkije	0-0
11-11-95 Hongarije	- IJsland	1-0 (0-0)
15-11-95 Zweden	- Turkije	2-2 (1-0)

1. Zwitserland	8	5	2	1	17	15-7
2. Turkije	8	4	3	1	15	16-8
3. Zweden	8	2	3	3	9	9-10
4. Hongarije	8	2	2	4	8	7-13
5. IJsland	8	1	2	5	5	3-12

De enige groep met vijf ploegen was een open strijd. Favoriet was Zweden dat in Amerika een fraaie derde plaats had veroverd en met een team rond Brolin, Dahlin, Ravelli en Schwarz uitging van de groepszege. Op IJsland werd nog gewonnen, maar in Zwitserland kwam er plotseling zand in de Zweedse motor. Een 1-2 voorsprong werd uit handen gegeven met een 4-2 nederlaag als einduitslag. Ook de volgende uitwedstrijden tegen Turkije en Hongarije werden verloren, waardoor Zweden op een kansloze achterstand stond, zeker nadat IJsland in Göteborg een 1-1 afdwong.

Met Zwitserland en Turkije zat het met twee teams in de poule, die in opkomst waren. De Portugese trainer Artur Jorge had met het Zwitserse team de weg naar succes ingeslagen met talenten als Vogel, Satter en Wicky naast de ervaren krachten Sforza, Chapuisat en Türkyilmaz. De Midden-Europeanen hadden de smaak van een groot toernooi al in 1994 geproefd, toen ze op het WK de tweede ronde wisten te halen. Turkije had altijd tot de kleintjes van Europa behoord, maar kreeg onder trainer Fatih Terim een enorme kwaliteitsimpuls. De 5-0 zege op IJsland was de grootste in veertig jaar en een voorbode van enkele goede Turkse jaren, die uiteindelijk zouden leiden tot de halve finale op het WK 1998!

Daarvoor lukte het eerst zich te kwalificeren voor het EK 1996. Basis daarvoor werd gelegd in Bern. Nadat thuis van Zwitserland met 1-2 was verloren, verrasten de Turken de ploeg van Jorge met eenzelfde uitslag. Hakan Sükür en Ogün zorgden voor dolenthousiaste taferelen op de tribune en voor een gedeelde koppositie.

De strijd om de groepszege tussen de twee landen was spannend. Zwitserland liet een veer in Zweden, Turkije op IJsland. Op de laatste dag was voor Turkije winst in Zweden nodig om de eerste plaats te halen. Het moest genoeg nemen met een 2-2 uitslag, twee maal moest een achterstand goed gemaakt worden. Toch was de tweede plaats voldoende voor het bereiken van de eindronde. Zwitserland werd de verrassende groepswinnaar en samen met Turkije mochten beide landen voor het eerst hun kunnen tonen op een EK-eindronde.

Groep 4

04-09-94 Estland	- Kroatië	0-2 (0-1)	
07-09-94 Slovenië	- Italië	1-1 (1-1)	
07-09-94 Oekraïne	- Litouwen	0-2 (0-0)	
08-10-94 Estland	- Italië	0-2 (0-1)	
09-10-94 Kroatië	- Litouwen	2-0 (0-0)	
12-10-94 Oekraïne	- Slovenië	0-0	
13-11-94 Oekraïne	- Estland	3-0 (2-0)	
16-11-94 Slovenië	- Litouwen	1-2 (0-0)	
16-11-94 Italië	- Kroatië	1-2 (0-1)	
25-03-95 Italië	- Estland	4-1 (1-0)	
25-03-95 Kroatië	- Oekraïne	4-0 (2-0)	
29-03-95 Slovenië	- Estland	3-0 (1-0)	
29-03-95 Oekraïne	- Italië	0-2 (0-2)	
29-03-95 Litouwen	- Kroatië	0-0	
26-04-95 Litouwen	- Italië	0-1 (0-1)	
26-04-95 Kroatië	- Slovenië	2-0 (1-0)	
26-04-95 Estland	- Oekraïne	0-1 (0-1)	
07-06-95 Litouwen	- Slovenië	2-1 (0-0)	
11-06-95 Estland	- Slovenië	1-3 (1-1)	
11-06-95 Oekraïne	- Kroatië	1-0 (1-0)	
16-08-95 Estland	- Litouwen	0-1 (0-0)	
03-09-95 Kroatië	- Estland	7-1 (4-1)	3x Suker
06-09-95 Italië	- Slovenië	1-0 (1-0)	
06-09-95 Litouwen	- Oekraïne	1-3 (1-0)	
08-10-95 Kroatië	- Italië	1-1 (0-1)	
11-10-95 Slovenië	- Oekraïne	3-2 (0-2)	
11-10-95 Litouwen	- Estland	5-0 (4-0)	
11-11-95 Italië	- Oekraïne	3-1 (1-1)	
15-11-95 Slovenië	- Kroatië	1-2 (1-1)	
15-11-95 Italië	- Litouwen	4-0 (0-0)	3x Zola (hattrick)

1. Kroatië	10	7	2	1	23	22-5
2. Italië	10	7	2	1	23	20-6
3. Litouwen	10	5	1	4	16	13-12
4. Oekraïne	10	4	1	5	13	11-15

5. Slovenië	10	3 2 5	11	13-13
6. Estland	10	0 0 10	0	3-31

Italië moest louter tegen nieuwelingen aantreden, waarvan Kroatië de sterkste was. De Italianen hadden met matig spel de finale op het WK 1994 weten te bereiken. Daarin verloor het van Romario's Brazilië na strafschoppen.

Veel sterspelers van Kroatië hadden nog voor het oude Joegoslavië gespeeld, maar Boban, Suker, Boksic en Prosinecki wilden na het missen van de EK 1992 triomfen vieren met hun nieuwe land.

Bij het eerste onderlinge treffen tussen de beide favorieten verraste Kroatië in Palermo de vice-wereldkampioenen van 1994 met 1-2 te verslaan. Suker scoorde beide goals, Dino Baggio kon pas in de laatste minuut wat terugdoen.

Veel concurrentie hadden Kroatië en Italië niet. Litouwen, Oekraïne en Slovenië verspeelden punten tegen elkaar. De koplopers wonnen de meeste partijtjes, waarbij vooral de 7-1 zege van Kroatië op Estland in het oog sprong. David Suker scoorde in totaal 12 doelpunten tijdens de kwalificatie.

Kroatië verloor alleen in de Oekraïne, waardoor beide landen weer gelijk stonden. De groepszege werd betwist op 8 oktober 1995 in Split. Albertini bracht Italië aan de leiding, maar wie anders dan Suker zorgde uit een penalty voor de gelijkmaker.

Door een beter doelsaldo mocht het team van Miroslav Blazevic zich de groepswinnaar noemen en voor het eerst deelnemen aan een EK-eindronde. Italië moest genoeg nemen met de tweede plaats, maar die was deze keer voldoende voor plaatsing.

Groep 5

06-09-94 Tsjechië	- Malta	6-1 (3-0)	3x Siegl
07-09-94 Luxemburg	- Nederland	0-4 (0-1)	
07-09-94 Noorwegen	- Wit-Rusland	1-0 (0-0)	
12-10-94 Malta	- Tsjechië	0-0	
12-10-94 Wit-Rusland	- Luxemburg	2-0 (0-0)	
12-10-94 Noorwegen	- Nederland	1-1 (0-1)	
16-11-94 Wit-Rusland	- Noorwegen	0-4 (0-2)	
16-11-94 Nederland	- Tsjechië	0-0	
14-12-94 Malta	- Noorwegen	0-1 (0-1)	
14-12-94 Nederland	- Luxemburg	5-0 (3-0)	
22-02-95 Malta	- Luxemburg	0-1 (0-0)	
29-03-95 Tsjechië	- Wit-Rusland	4-2 (2-1)	
29-03-95 Luxemburg	- Noorwegen	0-2 (0-1)	
29-03-95 Nederland	- Malta	4-0 (1-0)	
26-04-95 Wit-Rusland	- Malta	1-1 (1-0)	
26-04-95 Tsjechië	- Nederland	3-1 (0-1)	
26-04-95 Noorwegen	- Luxemburg	5-0 (3-0)	
07-06-95 Wit-Rusland	- Nederland	1-0 (1-0)	
07-06-95 Luxemburg	- Tsjechië	1-0 (0-0)	
07-06-95 Noorwegen	- Malta	2-0 (1-0)	
16-08-95 Noorwegen	- Tsjechië	1-1 (1-0)	
06-09-95 Tsjechië	- Noorwegen	2-0 (1-0)	
06-09-95 Luxemburg	- Malta	1-0 (1-0)	
06-09-95 Nederland	- Wit-Rusland	1-0 (0-0)	
07-10-95 Wit-Rusland	- Tsjechië	0-2 (0-1)	
11-10-95 Malta	- Nederland	0-4 (0-0)	3x Overmars (hatrick)
11-10-95 Luxemburg	- Wit-Rusland	0-0	
12-11-95 Malta	- Wit-Rusland	0-2 (0-0)	
15-11-95 Tsjechië	- Luxemburg	3-0 (1-0)	
15-11-95 Nederland	- Noorwegen	3-0 (0-0)	

1. Tsjechië	10	6 3 1	21	21-6
2. Nederland	10	6 2 2	20	23-5*
3. Noorwegen	10	6 2 2	20	17-7
4. Wit-Rusland	10	3 2 5	11	8-13
5. Luxemburg	10	3 1 6	10	3-21
6. Malta	10	0 2 8	2	2-22

* Nederland speelt beslissingswedstrijd tegen Ierland om laatste plaats in eindronde.

Een spannende groep, waarbij nieuweling Tsjechië, Nederland en runner-up Noorwegen vrijwel gelijkwaardig bleken. Noorwegen had tijdens de WK in 1994 bewezen niet langer tot de kleintjes te behoren. Het werd in de eerste ronde op doelsaldo uitgeschakeld.

Nederland had daar de pech in de kwartfinale Brazilië te treffen. Tsjechië bestond grotendeels uit het team van het voormalige Tsjecho-Slowakije met sterspelers als Nedved en Berger.

De drie landen gingen aanvankelijk gelijk op. De zwakke broeders werden verslagen, de onderlinge ontmoetingen Noorwegen – Nederland en Nederland – Tsjechië eindigden in gelijkspel. Bondscoach Dick Advocaat zwichtte hierna voor een lucratief aanbod van PSV, Guus Hiddink nam het stokje over.

Aan het eind van het seizoen 1994/95 ging het mis voor Nederland. Terwijl het jonge Ajax onder Louis van Gaal de successen aaneenreeg in de Champions League waren de resultaten van Oranje omgekeerd evenredig. In Tsjechië zette Wim Jonk op 26 april de Hollanders weliswaar op voorsprong, maar na rust lukte niets meer bij de ploeg van Guus Hiddink. De 3-1 betekende een forse achterstand op Tsjechië en Noorwegen.

Op 7 juni leek uitschakeling een feit voor Nederland. Met de meeste spelers nog in een euforische stemming na de winst in de Champions League verloor Oranje met zeven Ajacieden in de ploeg in Minsk (Wit-Rusland). Een treffer van Gerasimets kon niet ongedaan worden gemaakt. Groot was de opluchting toen in Luxemburg een veel grotere sensatie in de maak was. Luxemburg versloeg Tsjechië, dat ook al punten had laten liggen op Malta, met 1-0. Voor 1500 toeschouwers scoorde Guy Hellers zeven minuten voor tijd de historische treffer.

Noorwegen was de lachende derde en stond fier aan kop, omdat het geen fouten maakte tegen de kleintjes. Voor Noorwegen ging het na de zomer van 1995 mis. In de dubbel tegen Tsjechië leek een vroegtijdige kwalificatie voor de eindronde al een feit. Berg bezorgde Noorwegen een voorsprong, waarna kans op kans gemist werd. Zes minuten voor tijd was het andere kant Suchoparek die wel scoorde. Drie weken later won Tsjechië de return met 2-0 door een elfmeter na 6 minuten en de beslissing door Drulak vlak voor tijd. Op die dag kwam ook Nederland weer in de race na een moeizame 1-0 zege op Wit-Rusland (83^e minuut Yuri Mulder).

De beslissing viel op de laatste speeldag. Noorwegen leidde met 20 punten voor Tsjechië (18 punten) en Nederland (17 punten). Nederland en Noorwegen mochten het onderling uitvechten in Rotterdam, Tsjechië speelde thuis tegen Luxemburg.

Nederland pakte de aangeboden strohalm gretig aan en overspeelde de Noren in de tweede helft. Seedorf gaf Oranje de leiding, Mulder en Overmars zorgden in de slotfase voor een comfortabele 3-0 eindstand.

Tsjechië won ook met 3-0, zodat het zich groepswinnaar mocht noemen. Nederland eindigde als tweede, maar door de vele verliespunten moest het een beslissingswedstrijd tegen Ierland spelen om de zestiende plaats in Engeland. Voor Noorwegen waren de druiven zuur, op de slotdag viel het terug naar de derde plaats.

Groep 6

20-04-94	Noord-Ierland	- Liechtenstein	4-1 (3-0)	
07-09-94	Liechtenstein	- Oostenrijk	0-4 (0-3)	3x Polster
07-09-94	Liechtenstein	- Portugal	1-2 (0-1)	
07-09-94	Letland	- Ierland	0-3 (0-2)	
09-10-94	Letland	- Portugal	1-3 (0-1)	
12-10-94	Oostenrijk	- Noord-Ierland	1-2 (1-2)	
12-10-94	Ierland	- Liechtenstein	4-0 (3-0)	
13-11-94	Portugal	- Oostenrijk	1-0 (1-0)	
15-11-94	Liechtenstein	- Letland	0-1 (0-1)	
16-11-94	Noord-Ierland	- Ierland	0-4 (0-3)	
18-12-94	Portugal	- Liechtenstein	8-0 (3-0)	
29-03-95	Ierland	- Noord-Ierland	1-1 (0-0)	
29-03-95	Oostenrijk	- Letland	5-0 (2-0)	
26-04-95	Ierland	- Portugal	1-0 (1-0)	
26-04-95	Letland	- Noord-Ierland	0-1 (0-0)	
26-04-95	Oostenrijk	- Liechtenstein	7-0 (3-0)	
03-06-95	Portugal	- Letland	3-2 (3-0)	
03-06-95	Liechtenstein	- Ierland	0-0	
07-06-95	Noord-Ierland	- Letland	1-2 (1-0)	
11-06-95	Ierland	- Oostenrijk	1-3 (0-0)	
15-08-95	Liechtenstein	- Portugal	0-7 (0-3)	3x Paulo Alves
16-08-95	Letland	- Oostenrijk	3-2 (1-0)	
03-09-95	Portugal	- Noord-Ierland	1-1 (0-0)	

06-09-95 Oostenrijk	- Ierland	3-1 (1-0)	3x Stöger
06-09-95 Letland	- Liechtenstein	1-0 (0-0)	
11-10-95 Ierland	- Letland	2-1 (0-0)	
11-10-95 Oostenrijk	- Portugal	1-1 (1-0)	
11-10-95 Liechtenstein	- Noord-Ierland	0-4 (0-1)	
15-11-95 Portugal	- Ierland	3-0 (0-0)	
15-11-95 Noord-Ierland	- Oostenrijk	5-3 (2-0).	

Spanning op de laatste dag! In 81^e minuut scoorde Oostenrijk 5-3, hierdoor miste Noord-Ierland 2^e plaats.

1. Portugal	10	7	2	1	23	29-7
2. Ierland	10	5	2	3	17	17-11*
3. Noord-Ierland	10	5	2	3	17	20-15
4. Oostenrijk	10	5	1	4	16	29-14
5. Letland	10	4	0	6	12	11-20
6. Liechtenstein	10	0	1	9	1	1-40

* Ierland speelt beslissingswedstrijd tegen Nederland om laatste plaats in eindronde.

Portugal en Ierland waren favoriet in groep 6, Noord-Ierland en Oostenrijk waren weggezakt naar de Europese middenmoot, Letland was de grote onbekende, Liechtenstein de schietschijf.

Portugal had al jaren een goed team, maar kwalificatie voor de grote toernooien wilde maar niet lukken. Na het EK 1984 en WK 1986. Onder Antonio Oliveira speelde de ploeg zeer attractief en technisch hoogstaand, zodat kwalificatie met mannen als Figo, Joao Pinto en Paulo Alves dit keer goed mogelijk leek. De eerste vier wedstrijden werden direct gewonnen met daarbij een 8-0 zege op Liechtenstein.

Ierland wilde na 1988 voor de tweede maal naar de eindronde, nog steeds onder Jack Charlton. Het land won de eerste drie duels met Aldridge als scherpschutter, waarna een teleurstellend gelijkspel thuis tegen Noord-Ierland volgde. De eerste ontmoeting tussen Ierland en Portugal in Dublin eindigde met 1-0 in het voordeel voor de Ieren door een treffer van Staunton. Ierland mocht maar kort genieten van de koppositie, want tegen het nietige Liechtenstein lukte het niet om te scoren. Het enige winstpunt voor het mini-staatje. Daarna ging het helemaal mis met Ierland nadat tweemaal achtereen van Oostenrijk werd verloren, dat daardoor samen met Noord-Ierland weer terug in de race was voor de tweede plaats. De terugkeer van Andy Herzog had de Oostenrijkse ploeg goed gedaan.

De spanning bleef erin tot en met de laatste speeldag. Portugal versloeg Ierland met 3-0 en bleef de nummer twee zes punten voor. Op de tweede plaats maakten drie ploegen aanspraak. Bij verlies van Ierland had Oostenrijk door het veel betere doelsaldo (met 11 goals van Polster) aan een gelijkspel in Noord-Ierland genoeg. Het verloor echter vrij kansloos met 5-3. Noord-Ierland en Ierland eindigden samen op de tweede plaats. De derde tegentreffer van Oostenrijk in de 81^e minuut was Noord-Ierland fataal geworden. De tweede plaats was uiteindelijk toch voor Ierland ondanks de 3-0 nederlaag. Het betekende niet direct de oversteek naar Engeland; die moest in een beslissingswedstrijd tegen Nederland worden afgedwongen.

Groep 7

07-09-94 Wales	- Albanië	2-0 (1-0)
07-09-94 Georgië	- Moldavië	0-1 (0-1)
12-10-94 Moldavië	- Wales	3-2 (2-1)
12-10-94 Bulgarije	- Georgië	2-0 (0-0)
16-11-94 Albanië	- Duitsland	1-2 (1-1)
16-11-94 Georgië	- Wales	5-0 (2-0)
16-11-94 Bulgarije	- Moldavië	4-1 (1-0)
14-12-94 Albanië	- Georgië	0-1 (0-1)
14-12-94 Moldavië	- Duitsland	0-3 (0-2)
14-12-94 Wales	- Bulgarije	0-3 (0-2)
18-12-94 Duitsland	- Albanië	2-1 (2-0)
29-03-95 Georgië	- Duitsland	0-2 (0-2)
29-03-95 Bulgarije	- Wales	3-1 (1-0)
29-03-95 Albanië	- Moldavië	3-0 (2-0)
26-04-95 Duitsland	- Wales	1-1 (1-1)
26-04-95 Moldavië	- Bulgarije	0-3 (0-1)
26-04-95 Georgië	- Albanië	2-0 (2-0)
07-06-95 Bulgarije	- Duitsland	3-2 (1-2)
07-06-95 Wales	- Georgië	0-1 (0-0)

07-06-95	Moldavië	- Albanië	2-3 (2-2)
06-09-95	Albanië	- Bulgarije	1-1 (1-1)
06-09-95	Duitsland	- Georgië	4-1 (1-1)
06-09-95	Wales	- Moldavië	1-0 (0-0)
07-10-95	Bulgarije	- Albanië	3-0 (1-0)
08-10-95	Duitsland	- Moldavië	6-1 (3-0)
11-10-95	Georgië	- Bulgarije	2-1 (1-0)
11-10-95	Wales	- Duitsland	1-2 (0-0)
15-11-95	Moldavië	- Georgië	3-2 (2-0)
15-11-95	Albanië	- Wales	1-1 (1-1)
15-11-95	Duitsland	- Bulgarije	3-1 (0-0)

1. Duitsland	10	8	1	1	25	27-10
2. Bulgarije	10	7	1	2	22	24-10
3. Georgië	10	5	0	5	15	14-13
4. Moldavië	10	3	0	7	9	11-27
5. Albanië	10	2	2	6	8	10-16
6. Wales	10	2	2	6	8	9-19

Duitsland en Bulgarije weer tegen elkaar! Op het WK had Bulgarije de Duitsers in de kwartfinale met 2-1 weten te verrassen na een 0-1 achterstand. Voor ze elkaar in deze groep weer tegen kwamen hadden beide landen al vijf wedstrijden gespeeld, waarbij Bulgarije de meeste indruk maakte. De sterspelers Stoichkov, Balakov, Penev en Kostadinov maakten furore bij Europese clubs en wilden na de 4^e plaats op de WK met deze gouden generatie de Europese titel. De eerste vijf wedstrijden werden moeiteloos gewonnen.

Met Duitsland ging het aanmerkelijk moeizamer. Tegen het voor de Germanen altijd lastige Albanië wist de ploeg van Vogts beide malen maar een nipte 2-1 zege te behalen. Thuis tegen het zwakke Wales, dat uiteindelijk nog onder Albanië eindigde, kwam de *Mannschaft* zelfs niet verder dan 1-1.

In Sofia leek de Duitse ploeg er op het juiste moment weer te staan. Door Klinsmann en Strunz nam het een 0-2 voorsprong. Bulgarije ontpopte zich als de nieuwe *Angstgegner* door de achterstand goed te maken en uiteindelijk met 3-2 te finishen. Stoichkov, Europees voetballer van het jaar 1994, verzilverde twee strafschoppen; Kostadinov zorgde voor het winnende doelpunt.

Bulgarije lag vijf punten voor op Duitsland, de rest volgde op gepaste afstand. Twee punten moesten de Bulgaren prijsgeven in Albanië, dat helemaal niet meer zo heel zwak was. Duitsland herstelde zich door twee ruime overwinningen op Georgië (4-1) en Moldavië (6-1) en kwam weer naast Bulgarije, nadat deze zich verslikte in Georgië (doelpunten van A. Arveladze en Kinkladse). Het zelfvertrouwen was weer helemaal terug bij de Duitsers, zodat ook de slotwedstrijd tegen Bulgarije na een overtuigende tweede helft met 3-1 (na 0-1 door Stoichkov!) werd gewonnen. De eerste plaats was voor Duitsland, dat vol goede moed naar Engeland trok. Door de zwakke tegenstand had ook Bulgarije ruim voldoende punten voor de eindronde. Stoichkov (10 doelpunten) en Klinsmann (9) waren het meest trefzeker in deze groep.

Groep 8

07-09-94	Finland	- Schotland	0-2 (0-1)	
07-09-94	Faeröer	- Griekenland	1-5 (0-2)	
12-10-94	Schotland	- Faeröer	5-1 (3-0)	
12-10-94	Griekenland	- Finland	4-0 (1-0)	
12-10-94	Rusland	- San Marino	4-0 (1-0)	
16-11-94	Schotland	- Rusland	1-1 (1-1)	
16-11-94	Griekenland	- San Marino	2-0 (1-0)	
16-11-94	Finland	- Faeröer	5-0 (1-0)	
14-12-94	Finland	- San Marino	4-1 (2-1)	4x Paatelainen
18-12-94	Griekenland	- Schotland	1-0 (1-0)	
29-03-95	Rusland	- Schotland	0-0	
29-03-95	San Marino	- Finland	0-2 (0-1)	
26-04-95	San Marino	- Schotland	0-2 (0-1)	
26-04-95	Griekenland	- Rusland	0-3 (0-1)	
26-04-95	Faeröer	- Finland	0-4 (0-0)	
06-05-95	Rusland	- Faeröer	3-0 (2-0)	
25-05-95	Faeröer	- San Marino	3-0 (2-0)	
07-06-95	Faeröer	- Schotland	0-2 (0-2)	

07-06-95 San Marino	- Rusland	0-7 (0-2)	
11-06-95 Finland	- Griekenland	2-1 (1-1)	
16-08-95 Schotland	- Griekenland	1-0 (0-0)	
16-08-95 Finland	- Rusland	0-6 (0-3)	
06-09-95 Schotland	- Finland	1-0 (1-0)	
06-09-95 Faeröer	- Rusland	2-5 (1-1)	
06-09-95 San Marino	- Griekenland	0-4 (0-2)	
11-10-95 Rusland	- Griekenland	2-1 (1-0)	
11-10-95 San Marino	- Faeröer	1-3 (0-2)	3x T. Jonsson
15-11-95 Schotland	- San Marino	5-0 (2-0)	
15-11-95 Rusland	- Finland	3-1 (1-1)	
15-11-95 Griekenland	- Faeröer	5-0 (0-0)	

1. Rusland	10	8	2	0	26	34-5
2. Schotland	10	7	2	1	23	19-3
3. Griekenland	10	6	0	4	18	23-9
4. Finland	10	5	0	5	15	18-18
5. Faeröer	10	2	0	8	6	10-35
6. San Marino	10	0	0	10	0	2-36

Niet de sterkste groep met twee dwergen in voetballand en eigenlijk geen enkele topfavoriet. Rusland (als Sovjet-Unie) en Schotland hadden de meeste ervaring opgedaan bij eindtoernooien en wisten zonder al teveel tegenslag zich te plaatsen voor de eindronde in Engeland. De beide onderlinge ontmoetingen eindigden in gelijkspel. Finland (met Paatelainen en Litmanen) nestelde zich na vijf zeges op rij even aan kop, maar na de 0-6 thuisnederlaag tegen Rusland kwamen de Finnen weer terug op aarde. Schotland vergiste zich alleen in Griekenland, maar verder maakten beide landen geen enkele fout. De Schotten wisten de thuiswedstrijd tegen Griekenland wel te winnen door een doelpunt van McCoist. De Grieken verloren ook de uitwedstrijden tegen Finland en Rusland, zodat de tweede plaats steeds verder uit zicht raakte.

Rusland vatte de uitwedstrijd tegen Faeröer op de thuisbasis Toftir te licht op en moest zelfs een sensationele 2-1 achterstand toestaan. Na een versnelling gingen de amateurs van de eilanden alsnog met 2-5 op de knieën.

Van Europees topniveau was geen sprake. De wedstrijd San Marino – Finland trok welgeteld 824 betalende kijkers, bij de meeste thuiswedstrijden van San Marino en Faeröer waren minder dan 2000 toeschouwers aanwezig. Door twee overwinningen op het oudste staatje van de wereld, San Marino, behaalde Faeröer een eervolle vijfde plaats.

Rusland en Schotland mochten naar Engeland, maar van hun kracht was weinig te zeggen. Bij de Russen was Kolivanov met vijf goals de topscorers. Onopko en Kirjakov maakten in 1992 de EK met GOS al mee.

Voor de Schotten onder trainer Craig Brown waren blij met de plaatsing, ze wilden graag in Engeland spelen. Definitieve plaatsing werd verzekerd thuis tegen Finland, Scott Booth scoorde al na tien minuten de winnende treffer.

Voor de rangschikking van de nummers twee werden alleen de wedstrijden tegen de nummers 1, 3 en 4 van de groep meegeteld.

Eindstand:

1. Italië	6	13	12-4
2. Bulgarije	6	12	14-8
3. Turkije	6	11	11-8
4. Schotland	6	11	5-2
5. Denemarken	6	11	9-7
6. Frankrijk	6	10	8-2
7. Nederland	6	8	6-5
8. Ierland	6	7	8-10

Beslissingswedstrijd om de 16^e plaats in eindronde:

13-12-95 Nederland	- Ierland	2-0 (1-0) gespeeld in Liverpool
---------------------------	-----------	---------------------------------

Op Anfield Road in Liverpool won Nederland verdiend met 2-0 van Ierland. De jonge Patrick Kluivert, die de winnende treffer in de Champions League-finale had gescoord, bezorgde de ploeg van Guus Hiddink in een indrukwekkende voorstelling het laatste ticket voor Engeland. Nederland werd direct tot mede-favoriet bestempeld.

EK 1996

Eindronde in Engeland (8 juni –30 juni 1996)

Deelnemende landen

Denemarken (5), Engeland (5), Nederland (5), Spanje (5), Frankrijk (4), Italië (4), Duitsland (2), Roemenië (2), Portugal (2), Schotland (2), Bulgarije (1), Kroatië (1), Rusland (1), Tsjechië (1), Turkije (1), Zwitserland (1)

Organisatie: 16 deelnemende landen, vier groepen van vier, eerste twee naar kwartfinale.

Voor het eerst zestien landen, de WK had al in 1982 een uitbreiding naar 24 gedaan. Zes debutanten, al hadden Rusland, Tsjechië en Kroatië met hun oude landen al enige EK-ervaring. Bulgarije, Turkije en Zwitserland mochten voor het eerst hun beste elf naar de eindronde sturen.

Belangrijkste afwezigen: Zweden, België en Ierland.

Het gastland

De FA had, naast de rehabilitering van Heysel, Bradford en Hillsborough, ook sportieve redenen om het toernooi proberen binnen te halen. Engeland wilde eindelijk wel eens presteren op het hoogste Europese podium en het liefst de titel binnenslepen. Tenslotte was dat ook bij het WK in 1966 gelukt. Het nationale team zat overigens in een diepe crisis. Na het tegenvallende EK in 1992 had het zich voor het WK 1994 niet eens gekwalificeerd. De bij Barcelona succesvolle coach Terry Venables werd binnengehaald om de Europese titel in eigen huis binnen te halen.

Football comes home heette de slogan!

De stadions

Na de stadiondrama's beseftte Engeland dat het zo niet verder kon en *Taylor Report* van Lord Justice Taylor was voortaan de basis van de moderne stadionbouw. Geen draadhekken meer en alleen maar zitplaatsen. Het ging ten koste van legendarische staantribunes en daar waren veel fans niet blij mee. Maar veiligheid en stoppen van vandalisme kregen voorrang boven alle sentimentele gevoelens.

In de negentiger jaren was ook de invloed van Rupert Murdoch van belang. De Australische mediatycoon veroverde in 1993 met zijn Sky TV de exclusieve tv-rechten van de Premier League. Met ruim een miljard gulden in vijf jaar stroomde het geld ineens binnen bij de clubs uit de hoogste divisie. Daar werden niet alleen de beste spelers uit de hele wereld voor ingekocht, maar er werd ook geïnvesteerd in moderne arena's die voldeden aan de eisen van Lord Justice Taylor. Veel stadions waren oud en in slechte staat. De Engelse toeschouwer zat voortaan droog, de vette snack maakte plaats voor (dure) krabcocktail.

De acht aangewezen stadions waren zonder uitzondering fraai, modern, kortom van hoge kwaliteit in alle opzichten. Ook op het gebied van veiligheid werden ze ingericht met de meest moderne snufjes met veel videocamera's, stewards. Mochten er alsnog problemen in of buiten de arena's zijn, waren daar altijd nog de Bobby's op paard.

- * Birmingham, Villa Park, 40.100 plaatsen, geopend 1897
4 wedstrijden: Nederland – Schotland, Zwitserland – Nederland, Schotland – Zwitserland, kwartfinale Tsjechië – Portugal
- * Leeds, Elland Road, 40.000 plaatsen, geopend 1878
3 wedstrijden: Spanje – Bulgarije, Frankrijk – Spanje, Roemenië – Spanje
- * Liverpool, Anfield Road, 41.000 plaatsen, geopend 1884
4 wedstrijden: Italië – Rusland, Tsjechië – Italië, Rusland – Tsjechië, kwartfinale Frankrijk – Nederland
- * Londen, Empire Stadium Wembley, 80.000 plaatsen, geopend 1923

6 wedstrijden: Engeland – Zwitserland, Engeland - Schotland, Engeland – Nederland, kwartfinale Engeland – Spanje, halve finale Engeland – Duitsland, finale Duitsland – Tsjechië

- * Manchester, Old Trafford, 55.300 plaatsen, geopend 1910
5 wedstrijden: Duitsland – Tsjechië (groepswedstrijd), Rusland – Duitsland, Italië – Duitsland, kwartfinale Duitsland – Kroatië, halve finale Frankrijk – Tsjechië
- * Newcastle, St. James' Park, 36.649 plaatsen, geopend 1880
3 wedstrijden: Roemenië – Frankrijk, Bulgarije – Roemenië, Frankrijk – Bulgarije
- * Nottingham, City Ground, 49.946 plaatsen, geopend 1898
3 wedstrijden: Turkije – Kroatië, Portugal – Turkije, Kroatië – Portugal
- * Sheffield, Hillsborough, 36.020 plaatsen, geopend 1899
3 wedstrijden: Denemarken – Portugal, Kroatië – Denemarken, Turkije – Denemarken

De ploegen

Favoriet waren thuisland Engeland, Duitsland, Nederland, Italië en Frankrijk met als outsiders Tsjechië, Portugal, Bulgarije en Kroatië. Titelverdediger Denemarken werd opnieuw niet meer dan een figurantenrol toebedeeld.

De zestien landen werden over vier groepen verdeeld, waarbij de favorieten redelijke vooruitzichten op de kwartfinale hadden. De zwaarste groep was op het oog groep C met Duitsland, Italië, Tsjechië en Rusland.

Nieuw was de Golden Goal: vanaf de kwartfinale was de wedstrijd onmiddellijk na een doelpunt in de verlenging afgelopen. Het moest het aantal wedstrijden dat met strafschoppen werd beslist verminderen.

Groep A

Engeland – Zwitserland 1-1 (1-0)

8 juni 1996 – Empire Stadium Wembley, Londen. Toeschouwers 76.567

Engeland: Seamann, Gary Neville (gk 26.), Southgate, Adams (gk 80.), Pearce, Anderton, Ince, Gascoigne (77. Platt), McManaman (70. Stone), Shearer, Sheringham (70. Barnby)

Coach Venables

Zwitserland: Pascolo, Jeanneret, Vega (gk 89.), Henchoz, Quentin (gk 43.), Vogel (gk 28.), Geiger (71. Koller), Sforza, Bonvin (67. Chapuisat), Grassi (gk 84.), Türkyilmaz

Coach Teixeira

23. Shearer 1-0, 83. Türkyilmaz 1-1 (strafschop)

Scheidsrechter Diaz Vega (Spanje)

De Zwitserse coach Jorge hield Chapuisat, Sutter en Knup op de bank. Een versterkt middenveld moest het Engelse spel ontregelen. Het Engelse team had een reis naar Azië nog in de benen, want na een flitsend begin met een doelpunt van Shearer vielen ze snel terug. Shearer had overigens al twaalf interlands droog gestaan.

Na ruim een uur kwam Chapuisat in het veld en kroop Zwitserland uit de schulp. Het leverde zeven minuten voor tijd de gelijkmaker op. Een handsbal van Pearce werd bestraft met een strafschop, die door Türkyilmaz werd benut.

Venables kreeg direct de kritische Engelse pers over zich heen, de Zwitsers vierden de remise tegen het gastland als een overwinning.

Nederland – Schotland 0-0

10 juni 1996 – Villa Park, Birmingham. Toeschouwers 34.363

Nederland: Van der Sar, Reiziger, De Kock, Bogarde, Ronald de Boer (68. Winter), Seedorf, Davids, Richard Witschge (gk. 26., 78. Cocu), Seedorf, Bergkamp, Taument (63. Kluivert), Jordi Crujff

Coach Hiddink

Schotland: Goram, McKimmie (85. Burley), Calderwood, Hendry, Boyd (gk 4.), Gallacher (gk 32., 55. Billy McKinlay), McAllister, McCall, Collins, Durie, Booth (46. Spencer)

Coach Brown

Scheidsrechter Sundell (Zweden)

Het rommelde in het Nederlandse kamp, waar coach Guus Hiddink moeite had de eenheid in het team te bewaren. De buitenlandse pers sprak van interne rassenscheiding.

De 'kabel' (de donkeren met Seedorf, Davids en Kluyvert) eiste ieder op hun jonge leeftijd een basisplaats?????????.

Spits Kluyvert had te kampen met de naweeën van een knieoperatie, alsmede de nasleep van een dodelijk auto-ongeval dat hij had veroorzaakt.

De Schotse spelers zaten in de herfst van hun carrière, de belangrijkste spelers waren inmiddels de dertig gepasseerd. Ze wilden nog eenmaal alles uit de kast halen om te proberen een keer met hun ervaren spelers een prijs te pakken.

Voor het eerste fluitsignaal dreigde een doedelzakverbod voor de Schotse fans, die op het laatst werd ingetrokken. Op de tribune ging het er vrolijker aan toe dan in het veld. Beide teams wisten niet te scoren. Nederland was ondanks een veldoverwicht voorin machteloos, waar Jordi Cruijff niet in de voetsporen van zijn vader kon treden. De *Bravehearts* verdienden het punt en aan het eind kregen McAllister en de jarige McCall zelfs kansen op de winnende treffer, maar dat zou teveel van het goede zijn geweest.

Nederland – Zwitserland 2-0

13 juni 1996 – Villa Park, Birmingham. Toeschouwers 36.800

Nederland: Van der Sar, Reiziger, *Blind*, Seedorf (gk 14., 26. De Kock), Bogarde, Winter, R. de Boer (80. Davids), Richard Witschge, Bergkamp, Hoekstra, Jordi Cruijff (85. Kluyvert)

Coach Hiddink

Zwitserland: Pascolo, Jeanneret (gk 32., 69. Comisetti), Vega, Henchoz, Quentin, Vogel, Hottiger, *Sforza*, Chapuisat (gk 40.), Grassi (gk 72.), Türkyilmaz (gk 62.)

Coach Teixeira

66. Jordi Cruijff 1-0, 79. Bergkamp 2-0

Scheidsrechter Usunov (Bulgarije)

Trainer Jorge verwarde de tegenstander door drie spitsen op te stellen. De daardoor verkregen kansen bleven onbenut door Chapuisat en Türkyilmaz. Nederland speelde opnieuw matig, maar had minder kansen nodig. Na ruim een uur brak Jordi Cruijff de wedstrijd open. Iedereen verwachtte een gouden toekomst voor de 22-jarige Barcelona-speler, maar het was de enige interlandgoal van betekenis.

Na de 1-0 nam Zwitserland meer risico om de gelijkmaker te forceren, maar Nederland maakte dankbaar gebruik van de geboden ruimte. Dennis Bergkamp scoorde zijn 25^e goal voor Nederland en besliste de wedstrijd. Van der Sar had de Arsenal-speler (in 1995 van Inter Milan overgekomen) weggestuurd, alleen voor Pascolo maakte bergkamp geen fout. Nederland deed een flinke stap richting kwartfinale, Zwitserland was dichtbij uitschakeling.

Na afloop een rel bij de Nederlanders. De opstandige bankzitter Edgar Davids gaf blijk van zijn ongenoegen jegens Hiddink, die de Ajacied direct naar huis stuurde.

Engeland – Schotland 2-0 (0-0)

15 juni 1996 - Empire Stadium Wembley, Londen. Toeschouwers 76.864

Engeland: Seaman, Gary Neville, *Adams*, Pearce (46. Redknapp, 85. Campbell), Southgate, Anderton, Ince (gk 68., 80. Stone), Gascoigne, McManaman, Shearer (gk 75.), Sheringham

Coach Venables

Schotland: Goram, McKimmie, Calderwood, Hendry (gk 70.), Boyd, *McAllister*, McCall, Collins (gk 29.), Tosh McKinlay (82. Burley), Durie (87. Jess), Spencer (gk 38., 67. McCoist)

Coach Brown

53. Shearer 1-0, 79. Gascoigne 2-0

Scheidsrechter Pairetto (Italië)

78. McAllister (Schotland) mist penalty (gestopt)

De wedstrijden in deze groep waren tot dusverre van een abominabel niveau en daar was de 124^e derby tussen Engeland en Schotland geen uitzondering op. Fantasieloos, veel foute passes, weinig spektakel voor beide doelen. Het waren individuele kwaliteiten die het verschil maakten. Na 53 minuten wist Alan Shearer zijn tweede EK-goal voor Engeland te produceren. De 78^e minuut was beslissend. Adams haalde Durie neer, maar McAllister faalde vanaf de elfmeterstip. Een misser met fatale gevolgen zou na drie wedstrijden blijken. In de tegenaanval liet Paul Gascoigne ("Gazza") van zich spreken, ditmaal in positieve zin. Hij wist een fraaie solo op magnifieke wijze doeltreffend af te

ronden. De sensatiepers was na de 2-0 zege al aanmerkelijk milder voor het Engelse team nu de kwartfinale lonkte.

Schotland – Zwitserland 1-0 (1-0)

18 juni 1996 - Villa Park, Birmingham. Toeschouwers 34.926

Schotland: Goram, Calderwood (gk 23.), Hendry, Boyd, Burley, *McAllister*, McCall (gk 28.), Collins (gk 42.), Tosh McKinlay (60. Booth), Durie, McCoist (84. Spencer)

Coach Brown

Zwitserland: Pascolo, Hottiger, Vega (gk 23.), Henchoz, Quentin (81. Comisetti), Vogel (gk 53.), Koller (46. Wicky, gk 55.), *Sforza*, Bonvin, Chapuisat (46. Fournier, gk 63.), Türkyilmaz

Coach Teixeira

36. McCoist 1-0

Scheidsrechter Krontl (Tsjechië)

Schotland bevestigde zijn status van de schlemiel op grote toernooien. Tijdens de WK's van 1974, 1978, 1982, 1990 moest het op basis van doelsaldo voortijdig huiswaarts keren en ook op het eerste EK-optreden in 1992 was het de klos door telling van het onderlinge resultaat tegen Duitsland.

Vooraf werden de kansen niet te hoog ingeschat, Engeland en Nederland hadden genoeg aan een gelijkspel en doorgaans waren landen in die situatie zo verstandig zich niet al te hard in te spannen.

Net als in 1992 won Schotland de laatste groepswedstrijd om de theoretische kans te behouden. Van de Zwitsers hadden ze weinig tegenstand te duchten. Opnieuw met een andere tactiek door Jorge opgezadeld liepen de rood-witten doelloos over het veld. De Schotten versaaften nooit als ze hun nationale tricot droegen. Met aandoenlijke inzet en vlot vleugelspel via met name linksbuiten Tosh McKinlay waren ze heer en meester. Na de 1-0 door McCoist volgden de Schotse supporters met verbazing en stijgend enthousiasme de verrichtingen op het andere veld. Zestien minuten lang stonden de Schotten virtueel in de kwartfinale. In plaats van te zorgen voor een doelpuntje extra voor de zekerheid, nam het genoeg met de 1-0 overwinning. Een Nederlands doelpunt zorgde voor de zoveelste keer voor de voortzetting van een trieste traditie voor Schotland. Lang wordt daar in eigen land niet over getreurd, omdat de mannen altijd strijdend en eervol ten onder gaan. Bij de Zwitsers was de stemming wel in mineur na een matig EK.

Engeland – Nederland 4-1 (1-0)

18 juni 1996 - Empire Stadium Wembley, Londen. Toeschouwers 76.798

Engeland: Seamann, Gary Neville, *Adams*, Pearce, Southgate (gk 90.), Anderton, Ince (gk 43., 68. Platt), Gascoigne, McManaman, Shearer (76. Barmby), Sheringham (gk 41., 76. Fowler)

Coach Venables

Nederland: Van der Sar, Reiziger, *Blind* (gk 23.), Bogarde, Winter (gk 19.), Seedorf, Ronald de Boer (72. Cocu), Richard Witschge (46. De Kock), Bergkamp (gk 67.), Hoekstra (72. Kluivert), Jordi Crujff

Coach Hiddink

23. Shearer 1-0 (strafschop), 51. Sheringham 2-0, 57. Shearer 3-0, 62. Sheringham 4-0, 78. Kluivert 4-1

Scheidsrechter Grabher (Oostenrijk)

Beide landen hadden vier punten uit twee wedstrijden en aan een onderling gelijkspel voldoende om de vakantie uit te stellen. Alle voorspellingen gingen dan ook richting die remise. Hoe anders pakte het uit. Nederland leverde de zwakste prestatie in de EK-geschiedenis, Engeland speelde de beste wedstrijd ooit op een EK, waarop het nog nimmer geïmponeerd had. Onder leiding van *enfant-terrible* Gascoigne kreeg Oranje alle hoeken van het veld te zien. Hiddink moest de geblesseerde Frank de Boer missen, maar rekende erop dat Engeland zich ook niet al te hard in zou spannen. Nederland mocht zich gelukkig prijzen dat het na ruim een uur 'slechts' 4-0 stond voor het ontketende Engeland, niet in het minst gehinderd door . De aanvallers Shearer en Sheringham namen allebei twee doelpunten voor hun rekening. Daarna nam Engeland gas terug. Shearer en Sheringham werden beiden gewisseld, terwijl Hiddink Kluivert voor de teleurstellende Hoekstra in het veld bracht. Zijn doelpunt na zes minuten bezorgde Nederland alsnog de kwalificatie voor de kwartfinale, met dank aan de Schotten die vergaten de score uit te bouwen. Het onderlinge duel was gelijk geeindigd, waardoor het

doelsaldo telde. Na twee matige potjes, gevolgd door een heel slechte wedstrijd was de plaats bij de laatste acht voor Nederland onterecht.

Bij Engeland heerste plotseling grote euforie en leek er een herhaling van de WK 1966 in eigen land op komst. Gelet op de matige verrichtingen op de andere velden leek er geen andere kandidaat voor de Europese titel.

Eindstand groep A

1. Engeland	3	2	1	0	7	7-2
2. Nederland	3	1	1	1	4	3-4
3. Schotland	3	1	1	1	4	1-2
4. Zwitserland	3	0	1	2	1	1-4

Voor de bepaling van de nummer twee telde eerst het onderlinge resultaat (Nederland – Schotland 0-0), vervolgens het doelsaldo (beide -1) en tenslotte het meest gescoorde aantal doelpunten.

Engeland en Nederland naar kwartfinale

Groep B

Spanje – Bulgarije 1-1 (0-0)

9 juni 1996 – Elland Road, Leeds. Toeschouwers 24.006

Spanje: Zubizarreta, Belsué, Alkorta, Abelardo (gk 90.), Sergi (gk 39.), Caminero (gk 27., 82. Donato), Hierro, Amor (gk 42., 70. Alfonso), Luis Enrique, Guerrero (51. Amavisca), Pizzi (rk 75.)

Coach Clemente

Bulgarije: Mihailov, Houbtchev (rk 72.), Ivanov, Kishishev (gk 55.), Letchkov, Yankov (gk 77.), Balakov, Kiriakov (72. Zvetanov), Kostadinov (73. Iordanov), Penev (78. Borimirov), Stoichkov (gk 29.)

Coach Penev

65. Stoichkov 0-1 (strafschop), 74. Alfonso 1-1

72. rode kaart Houbtchev (Bulgarije)

75. rode kaart Pizzi (Spanje)

Scheidsrechter Ceccarini (Italië)

Een tumultueuze start in deze groep. Zeven gele kaarten en twee rode gaven aan dat de beslissing niet alleen zou vallen op basis van goed voetbal.

De Spaanse coach Clemente had vooral zorgden over zijn voorhoede, waar alleen Pizzi een echte spits was. Ook was hij bang dat de lange competitie in zijn land met 42 speeldagen zijn tol zou eisen.

Bulgarije wilde de ingeslagen weg van de WK 1994 voortzetten en met deze succesvolle generatie onder leiding van Barcelona-vedette Stoichkov een grote prijs binnenhalen. In de eerste helft was er weinig te genieten. De gebruikelijke afwachtende houding in een eerste groepswedstrijd.

In de 65^e minuut sloeg plotseling de vlam in de pan. Sergi torpedeerde Kostadinov en Stoichkov schoot Bulgarije uit de toegekende penalty naar een voorsprong. Zeven minuten later gebruikte hun libero Houbtchev de noodrem, waardoor hij voortijdig kon gaan douchen. Even later maakte invaller Alfonso gebruik van de desorganisatie en zorgde voor de 1-1.

Toen ook Pizzi de rode kaart van Ceccarini kreeg, was het evenwicht in alle opzichten hersteld en bedaarden de gemoederen. Met de puntenverdeling kon het voor Spanje en Bulgarije nog alle kanten op. De neutrale toeschouwer was minder tevreden.

Roemenië – Frankrijk 0-1 (0-1)

10 juni 1996 – St. James' Park, Newcastle. Toeschouwers 26.323

Roemenië: Stelea, Belodedici, Mihali (gk 49), Petrescu (78. Filipescu), Hagi, Lupescu, Popescu, Munteanu, Selymes (gk 71.), Lacatus (56. Ilie, gk 90.), Raducioiu (46. Moldovan)

Coach Iordanescu

Frankrijk: Lama, Thuram, Blanc, Desailly, Di Meco (gk 20., 68. Lizarazu), Karembeu, Deschamps, Guérin, Zidane (80. Roche), Djorkaeff, Dugarry (68. Loko)

Coach Jacquet

25. Dugarry 0-1

Scheidsrechter Krug (Duitsland)

Het ultieme doel van Frankrijks trainer Aimé Jacquet was de WK 1998. Daarvoor dankte hij de sterren Papin, Cantona en Ginola af, zij pasten niet in zijn concept. De resultaten gaven hem gelijk. Zijn team was al 24 duels zonder nederlaag en de kwalificatie was probleemloos verlopen. Automatisch behoorde Frankrijk tot de favorieten voor de titel. Net als in 1984 lag de kracht op het middenveld met Youri Djorkaeff en de door een auto-ongeval aangeslagen Zinedine Zidane.

De Roemenen waren minder optimistisch, ondanks een succesvol WK. Daar was het groepswinnaar in de eerste ronde, had het Argentinië uitgeschakeld in de tweede ronde en was het na strafschoppen door Zweden uitgeschakeld in de kwartfinale. Maar met lastige vedettes als Hagi, Popescu en Raducioiu in de ploeg kostte het coach Iordanescu moeite een sterk collectief van de elf te maken.

Beide landen waren ook al in de kwalificatie tot elkaar veroordeeld geweest. De Roemenen waren de groepswinnaar, maar maakten ditmaal geen indruk. Ze wisten zich nauwelijks kansen te creëren en kwamen een tegenslag in de 25^e minuut niet meer te boven. Keeper Stelea liet een schot van Dugarry door zijn handen glippen. De door Deschamps sterk georganiseerde Franse defensie gaf daarna geen krimp en zo had Frankrijk een eenvoudige zege binnen. Hun voornaamste zorg was het ontbreken van een scorende spits, maar die had Jacquet thuis gelaten.

Bulgarije – Roemenië 1-0 (1-0)

13 juni 1996 - St. James' Park, Newcastle. Toeschouwers 19.107

Bulgarije: Mihailov, Ivanov, Yankov, Zvetanov (gk 64.), Kishishev (gk 48.), Letchkov (90. Guentchev), Iordanov, Balakov, Kostadinov (32. Borimirov), Penev (72. Sirakov), Stoichkov
Coach Penev

Roemenië: Stelea, Belodedici, Prodan, Petrescu, Selymes, Hagi, Lupescu (46. Galca), Popescu (78. Ilie), Munteanu, Lacatus (29. Moldovan), Raducioiu
Coach Iordanescu

3. Stoichkov 1-0

Scheidsrechter Mikkelsen (Denemarken)

De enige wedstrijd op het EK met minder dan 20.000 toeschouwers. Landen uit de Oostbloklanden namen minder fans mee en trokken doorgaans ook weinig neutrale kijkers. De thuisblijvers kregen helaas gelijk. Al na drie minuten bracht Stoichkov zijn land in een comfortabele positie door de 1-0 achter Stelea te werken.

Roemenië probeerde het daarna wel, maar de Bulgaren wisten gevaarlijke acties van Hagi en Raducioiu te voorkomen.

In de 31^e minuut grote opwinding toen Munteanu een 'Wembley-goal' leek te scoren, maar scheidsrechter Mikkelsen besliste dertig jaar later anders en zag er geen doelpunt in, tot grote ergernis van de Roemenen.

De minimale zege van Bulgarije was verdiend en Stoichkov c.s. hadden een plaats bij de laatste acht in het verschiep. Voor de Roemenen was die al onbereikbaar geworden, zodat ook hun tweede EK-optreden niet succesvol was.

Frankrijk – Spanje 1-1 (0-0)

15 juni 1996 – Elland Road, Leeds. Toeschouwers 35.626

Frankrijk: Lama, Angloma (65. Roche), Blanc (gk 43.), Desailly, Lizarazu, Karembeu (gk 60.), Deschamps, Guérin (81. Thuram), Zidane, Djorkaeff (gk 63.), Loko (73. Dugarry)
Coach Jacquet

Spanje: Zubizarreta, Otero (gk 56., 59. Kiko), Lopez, Abelardo, Sergi, Alkorta, Hierro, Luis Enrique (gk 12., 55. Manjarin), Amavisca (gk 53.), Caminero, Alfonso
Coach Clemente

48. Djorkaeff 1-0, 85. Caminero 1-1

Scheidsrechter Zhuk (Wit-Rusland)

Jacquet spaarde Thuram, Dugarry en Di Meco, voor hen speelden Loko, Lizarazu en Angloma. Clemente zette Alfonso voor de geschorste Pizzi in en betoogde met Frankrijk de kwartfinale te willen bereiken. Daar bleek op het veld weinig van. In de zoveelste slaapverwekkende vertoning schrokken de ingedommelde toeschouwers pas vlak na rust wakker. Djorkaeff nestelde zich voor even aan kop van de topscorerslijst door Frankrijk in hogere sferen te brengen. Lange tijd leek de 2-0 in de lucht te hangen, maar Spanje

toonde toch in de slotfase een sterke moraal. De niet versagende Caminero kreeg vijf minuten voor tijd loon naar werken door de verdiende 1-1 achter keeper Lama te schieten. De spanning in groep B nam door het gelijkspel toe. Spanje behield uitzicht op de volgende ronde, maar daarvoor moest alles mee zitten. Frankrijk was met vier punten dichtbij de kwartfinale.

Frankrijk – Bulgarije 3-1 (1-0)

18 juni 1996 - St. James' Park, Newcastle. Toeschouwers 26.979

Frankrijk: Lama, Thuram, Blanc, Desailly (gk 3.), Lizarazu, Karembeu, *Deschamps*, Guérin, Zidane (62. Pedros), Djorkaeff, Dugarry (gk 36., 70. Loko)

Coach Jacquet

Bulgarije: *Mihailov*, Kremenliev (gk 14.), Ivanov (gk 8.), Houbtchev, Zvetanov Letchkov, Yankov (79. Borimirov), Iordanov, Balakov (82. Donkov), Penev, Stoichkov

Coach Penev

21. Blanc 1-0, 63. Penev 2-0 (eigen doel), 69. Stoichkov 2-1, 90. Loko 3-1

Scheidsrechter Gallagher (Engeland), in 28^e minuut vervangen door Durkin (Engeland)

Bulgarije kon zich niet tevreden stellen met een gelijkspel, omdat Spanje langszij kon komen. Frankrijk had slechte herinneringen aan Bulgarije, die op 17 november 1993 een historische zege in Parijs behaalden. In de laatste minuut versperden zij de Haantjes de weg naar de WK 1994.

Op het EK 1996 zag het er heel anders uit in groep B. De terugkeer van Houbtchev gaf de Bulgaren weinig rust, die nerveus speelden. Na 21 minuten was verdediger Blanc de op een lijn opererende achterhoede te slim af: 1-0.

In de 28^e minuut moest scheidsrechter Gallagher zich na een blessure laten vervangen. 18 minuten na rust assisteerde voorhoedespeler Penev de desolate defensie, met ongunstig gevolg. Het eigen doelpunt was nog niet direct het einbde voor de Bulgaren, omdat de stand op dat moment bij de andere poulewedstrijd in Leeds gelijk stond. Nadat Hristo Stoichkov zijn 3^e EK-goal scoorde en de aansluiting herstelde, was het zelfs nog even spannend. De gelijkmaker kwam niet meer, de gefrustreerde Stoichkov was drukker met andere zaken toen hij over de schreef ging in een duel met Marcel Desailly en de Fransman met racistische opmerkingen beledigde. Het bleef onbestraft, maar was illustratief voor het einde van het tijdperk-Stoichkov. Intussen kwam Spanje op voorsprong en dreigde de uitschakeling voor Bulgarije. Loko maakte in de laatste minuut aan alle spanning een eind. 3-1 was de eindstand, Frankrijk ging als groepswinnaar door; bij Bulgarije was de teleurstelling groot. De kwartfinale was zo dichtbij geweest en ineens was daar het einde van deze goede periode.

Roemenië – Spanje 1-2 (1-1)

18 juni 1996 - Elland Road, Leeds. Toeschouwers 32.719

Roemenië: Prunea, Dobos, Prodan (86. Lupescu), Petrescu, Selymes, Stinga, Galca (gk 77.), *Hagi* (gk 21.), Popescu (gk 14.), Ilie (gk 47., 66. Munteanu), Raducioiu (78. Vladoiu)

Coach Iordanescu

Spanje: *Zubizarreta*, Lopez, Alkorta, Abelardo (64. Amor), Sergi, Hierro, Nadal (gk 59.), Manjarin, Kiko (gk 36.), Amavisca (72. Guerrero), Pizzi (58. Alfonso)

Coach Clemente

11. Manjarin 0-1, 29. Raducioiu 1-1, 84. Amor 1-2

Scheidsrechter Cakar (Turkije)

Voor Roemenië was de wedstrijd niet meer van belang, Spanje moest winnen. Iordanescu zette vijf verse krachten in en dat pakte niet eens slecht uit. Nadat de 0-1 achterstand door Manjarin door Raducioiu ongedaan was gemaakt, was er lange tijd zicht op de eerste EK-zege voor Hagi c.s. De Roemenen speelden onbevangen, waren beweeglijker en technisch sterker dan de vermoeid ogende Spanjaarden. Pas toen Amor en Alfonso de gelederen kwamen versterken en de achterstand van Bulgarije nieuwe krachten aanboorde, zette Spanje aan voor de winnende goal. Het was de kersverse vader Guillermo Amor die zijn team de bejubelde plaats bij de laatste acht bezorgde. De aloude hiërarchie in Europa was hersteld; Frankrijk en Spanje mochten blijven, Bulgarije en Roemenië gingen naar huis.

Eindstand groep B

1. Frankrijk	3	2	1	0	7	5-2
2. Spanje	3	1	2	0	5	4-3
3. Bulgarije	3	1	1	1	4	3-4
4. Roemenië	3	0	0	3	0	1-4

Frankrijk en Spanje naar kwartfinale.

Groep C

Duitsland – Tsjechië 2-0 (2-0)

9 juni 1996 – Old Trafford, Manchester. Toeschouwers 37.300

Duitsland: Köpke, Kohler (14. Babbel, gk 59.), Sammer, Helmer, Reuter (gk 69.), Hässler (gk 77.), Eilts, Möller (gk 58.), Ziege (gk 28.), Bobic (65. Strunz), Kuntz (gk 52., 83. Bierhoff)

Coach Vogts

Tsjechië: Kouba, Hornak, Kadlec (gk 67.), Suchoparek, Latal, Bejbl (gk 19.), Frydek (46. Berger), Nemeč, Nedved (gk 45.), Poborsky (46. Drulak, gk 67.), Kuka

Coach Uhrin

26. Ziege 1-0, 32. Möller 2-0

Scheidsrechter Elleray (Engeland)

Een poule met vier voormalige Europese kampioenen, met Duitsland en Italië als favoriet. Duitsland had geen probleem met die status, ook al leed de eenheid onder een controversie tussen Klinsmann en Matthäus. De boulevardpers smulde van de kritiek van de niet geselecteerde recordinternational Matthäus op Vogts en Klinsmann.

Keeper Andreas Köpke zat midden in transferperikelen. Na de degradatie van zijn club Eintracht Frankfurt deed hij toezeggingen aan zowel VfB Stuttgart als FC Barcelona, maar zat uiteindelijk (tijdelijk) zonder club. Hij was wel eerste keus bij Vogts.

Belangrijkste Tsjechische afwezige op hun eerste EK zonder Slowaken was Pavel Hapal. Door een beenbreuk kon hij niet meespelen, maar mocht wel mee naar Engeland.

Na een half uur was de strijd al beslist. Ziege en Möller zetten de Duitsers op een ruime 2-0 voorsprong, terwijl de Tsjechen nauwelijks in het stuk voorkwamen. In de rommelige wedstrijd trok de Engelse arbiter Elleray liefst tien gele kaarten, waarvan zes voor Duitsland. Voor Jürgen Kohler was het toernooi na 14 minuten ten einde. Na een duel met Kuka moest de beste Duitse verdediger geblesseerd het veld verlaten.

De zege bracht rust in de Duitse gelederen, maar de tegenstand was zo zwak geweest dat er niet teveel waarde aan moest worden gehecht. Voor de Tsjechen werd een spoedig einde voorspeld, zeker met een duel tegen Italië in het verschiet.

Italië – Rusland 2-1 (1-1)

11 juni 1996 – Anfield Road, Liverpool. Toeschouwers 35.120

Italië: Peruzzi, Mussi, Costacurta, Apolloni, Maldini, Di Livio (62. Fuser), Albertini (gk 14.), Di Matteo, Del Piero (46. Donadoni, gk 83.), Casiraghi (80. Ravanelli)

Coach Sacchi

Rusland: Tschertschessov, Buschmanov (46. Janovski), Onopko, Kovtun (gk 82.), Tetradsje, Radimov, Mostovoi, Zimbalar (71. Dobrowolski), Kantchelskis, Karpin (63. Kirjakov), Kolivanov (gk 31.)

Coach Romanzev

5. Casiraghi 1-0, 21. Zimbalar 1-1, 52. Casiraghi 2-1

Scheidsrechter Mottram (Schotland)

Een overwinning in de eerste wedstrijd, om daarna relaxed de andere twee wedstrijden uit te voetballen; dat was het uitgangspunt van de Italiaanse trainer Sacchi. In die opzicht slaagde hij volledig, want door twee doelpunten van Casiraghi waren drie belangrijke punten binnen. Sacchi kon onmogelijk tevreden zijn over zijn mannen. Lange tijd hadden de Russen het beste van het spel, maar gingen door individuele fouten onderuit. Al na vijf minuten ging doelman Tschertschessov in de fout, waar Casiraghi attent op reageerde: 1-0. Het team van Romanzev was daarna de baas op het veld onder aanvoering van uitblinkers Mostovoi, Karpin en Kantchelskis. Zimbalar scoorde de onvermijdelijke gelijkmaker. De Russen hielden het initiatief, maar vergaten te scoren. Zeven minuten na rust deed Pierluigi Casiraghi dat wel aan de andere kant. De 2-1 was ook de eindstand, het doel van Sacchi was bereikt al was het onverdiend.

De kaarten leken al na de eerste wedstrijd geschud. Duitsland en Italië hadden gewonnen, de kwartfinalisten leken al bekend.

Tsjechië – Italië 2-1 (2-1)

14 juni 1996 – Anfield Road, Liverpool. Toeschouwers 37.320

Tsjechië: Kouba, Hornak, *Kadlec* (gk 90.), Suchoparek (gk 20.), Latal (gk 50., 88. Nemecek), Poborsky, Bejbl, Berger (64. Smicer), Nemecek, Nedved, Kuka

Coach Uhrin

Italië: Peruzzi, Mussi, Costacurta, Apolloni (gk 7., rk 29.), *Maldini*, Fuser (gk 90.), Baggio (39. Carboni), Albertini, Donadoni, Chiesa (78. Zola), Ravanelli (58. Casiraghi)

Coach Sacchi

5. Nedved 1-0, 18. Chiesa 1-1, 35. Bejbl 2-1

29. rode kaart Apolloni (Italië), 2x gele kaart

Scheidsrechter Lopez Nieto (Spanje)

Di Livio, Di Matteo en Del Piero werden buiten de basis gelaten, met het oog op het duel tegen Duitsland. Vooral de reservebeurt voor Casiraghi wekte alom bevreemding. Ook Zoal moest wederom vanaf de zijlijn toekijken. Krachten sparen was het motto van Sacchi, maar dat bleek een ernstige misvatting. Tsjechië ontpopte zich plotseling als een geduchte tegenstander. Vergeleken met de wanvertoning tegen Duitsland waren ze onherkenbaar. Al na vijf minuten toonde Nedved dat de Tsjechen zich niet zomaar gewonnen gaven. De 1-0 gooidde roet in Sacchi's strijdplan, maar na 18 minuten kon hij weer gerust ademen toen Chiesa de 1-1 achter Kouba werkte. Wederom maakte Italië de fout achterover te leunen.

Na Apolloni's tweede gele kaart en even later de tweede Tsjechische treffer door Bejbl liep Italië opnieuw achter de feiten, of liever gezegd de fris spelende Tsjechen aan. Karel Poborsky en Radoslav Latal zetten veel druk aan de rechterzijde, de Italianen werden overklast.

Casiraghi en Zola mochten alsnog opdraven, maar met tien man lukte het niet meer de schade te herstellen en zo zag na 90 minuten de situatie er voor Italië er aanmerkelijk minder rooskleurig uit dan was verwacht. Net als Tsjechië hadden ze drie punten, maar Italië moest nog tegen Duitsland. De Italiaanse pers kraakte achteraf de basisopstelling van Sacchi.

Rusland – Duitsland 0-3 (0-0)

16 juni 1996 – Old Trafford, Manchester. Toeschouwers 50.760

Rusland: Charin, Nikiforov, *Onopko* (gk 30.), Kovtun (gk 5., rk 70.), Tetrads, Kantchelskis (gk 12.), Radimov (46. Karpin), Mostovoi, Chochlov (66. Simutenkov), Zimbalar, Kolivanov

Coach Romanzev

Duitsland: Köpke, Babbel (gk 16.), Sammer, Helmer, Reuter, Hässler (67. Freund), Eilts, Möller (87. Strunz), Ziege, Bierhoff (gk 31., 85. Kuntz), *Klinsmann*

Coach Vogts

56. Sammer 0-1, 77. Klinsmann 0-2, 90. Klinsmann 0-3

70. rode kaart Kovtun (Rusland)

Scheidsrechter Nielsen (Denemarken)

De gebruikelijke orde en discipline bij Duitsers was onder Vogts ver te zoeken. Mario Basler vertrok uit het kamp, officieel wegens een blessure, maar eenieder wist dat de lastige speler naar huis gestuurd werd. Na Kohler de tweede aderlating, maar Vogts liet zien wie de baas was en herstelde de orde.

Op de dag voor de wedstrijd ontplofte een bom in de binnenstad van Manchester, de IRA deed van zich spreken, waarna alle alarmbellen rinkelden. Tijdens Rusland – Duitsland was het warm, maar bleven ongeregeldheden uit.

Net als tegen Italië namen de Russen het initiatief en verrasten de neutrale toeschouwer met wervelend combinatiespel. Effectief was het niet, al hadden ze ook weinig geluk.

Zimbalar schoot in de 8^e minuut op de paal en Köpke moest al zijn kunnen tonen om het doel schoon te houden. Dat lukte wonder boven wonder. Strompelend haalde Duitsland de rust.

In de tweede helft aanvankelijk een ongewijzigd beeld, totdat libero Sammer de bal van grote afstand in het Russische doel kanjerde. Het gaf de Duitsers nieuwe energie, terwijl het de genadeklap voor de Russen was, zeker toen Kovtun na de tweede gele kaart van

het veld moest. Klinsmann maakte dankbaar gebruik van de ruimte en scoorde nog twee treffers. De 0-3 was zwaar geflatteerd, maar de Duitsers hadden de Russen getoond dat het in voetbal om de doelpunten gaat. Typerend voor het duel was de uitverkiezing tot *man of the match* van de werker Dieter Eilts die onvermoeibaar alle gaten in het Duitse team opvulde.

Duitsland was zeker van de kwartfinale, een lekker uitgangspunt voor het duel tegen Italië. Rusland zat met een kater: opnieuw niet slecht gespeeld, maar wel met lege handen.

Rusland – Tsjechië 3-3 (0-2)

19 juni 1996 – Anfield Road, Liverpool. Toeschouwers 21.128

Rusland: Tschertschessov, Nikiforov (gk 5.), Gorlukovitch, Tetradsse, Chochlov, Radimov (gk 26.), Janovski (gk 61.), *Karpin*, Zimbalar (gk 28., 67. Schalimov), Simutenkov (46. Bestschastnich), Kolivanov (46. Mostovoi)
Coach Romanzev

Tsjechië: Kouba, Hornak, *Kubic*, Suchoparek, Latal, Poborsky, Bejbl, Nemecek (gk 77.), Nedved (gk 60.), Berger (90. Nemecek), Kuka (69. Smicer)
Coach Uhrin

5. Suchoparek 0-1, 19. Kuka 0-2, 49. Mostovoi 1-2, 54. Tetradsse 2-2, 85. Bestschastnich 3-2, 89. Smicer 3-3

Scheidsrechter Frisk (Zweden)

Officieel meer dan 21.000 toeschouwers, in werkelijkheid vulden nauwelijks 10.000 mensen het stadion; de Engelsen wilden liever niet uitkomen voor het tegenvallende bezoek.

Tsjechië moest minstens hetzelfde resultaat halen als Italië, want dan telde het onderlinge gewonnen wedstrijd. Al binnen twintig minuten leek de buit binnen na een 0-2 voorsprong door Suchoparek en Kuka. Berger en Poborsky speelden uitstekend, de Russen schenen uitgeblust.

In de pauze bracht coach Romanzev Mostovoi en Bestschastnich in en dat zette het duel op zijn kop. Binnen tien minuten was de stand gelijk en toen Bestschastnich vijf minuten voor tijd de 3-2 scoorde, leek Italië in de kwartfinale te staan. Invaller Vladimir Smicer dacht daar anders over, want in de 89^e minuut wist hij alsnog voor de belangrijke 3-3 te zorgen. Na enige wachttijd op het einde van de wedstrijd in Manchester bleek dat voldoende voor een plaats bij de laatste acht. Wie had dat gedacht na de eerste wedstrijd van Tsjechië?

Italië – Duitsland 0-0

19 juni 1996 – Old Trafford, Manchester. Toeschouwers 53.740

Italië: Peruzzi, Mussi, Costacurta, *Maldini*, Carboni (76. Toricelli), Fuser (81. Di Livio), Di Matteo (67. Chiesa), Albertini, Donadoni, Zola, Casiraghi (gk 17.)
Coach Sacchi

Duitsland: Köpke, Freund, Sammer, Helmer, Strunz (gk 17., rk 59), Hässler, Eilts, Möller (89. Bode), Ziege, Bobic, *Klinsmann*
Coach Vogts

Scheidsrechter Goethals (Belgie)

9. Zola mist strafschop (gestopt)

59. rode kaart Strunz (Duitsland), 2x gele kaart

Voor Duitsland was het duel niet meer van belang, hooguit voor de eerste plaats. Vogts zette Freund in voor de geschorste Babbel, terwijl Strunz en Bobic een basisplaats gegund werd.

Italië had maar één doel: winnen, en dan hopen dat Tsjechië tegelijkertijd een steek liet vallen tegen Rusland. Sacchi zette eindelijk Zola in de basis, waarin ook Casiraghi terugkeerde. Er was maar één ploeg die speelde en dat was Italië. Slechts één man hield de Azzurri van scoren af: Andreas Köpke. Hoogtepunt van de Köpke-show was de strafschop van Zola die hij in de 9e minuut wist te stoppen. Ook daarna slaagden de Italianen er niet in om de clubloze keeper te passeren, zelfs niet in het laatste half uur toen de Duitsers zonder Strunz verder moesten na diens rode kaart. Het bleef 0-0, dat in Liverpool met gejuich werd ontvangen.

Duitsland ging zonder tegentreffer als groepswinnaar naar de kwartfinale. Sacchi vreesde rotte tomaten bij de roemloze thuiskomst.

Eindstand groep C

1. Duitsland	3	2	1	0	7	5-0
2. Tsjechië	3	1	1	1	4	5-6
3. Italië	3	1	1	1	4	3-3
4. Rusland	3	0	1	2	1	4-8

Duitsland en Tsjechië naar kwartfinale.

Voor bepaling van de 2^e plaats telde het onderlinge resultaat (Tsjechië – Italië 2-1).

Groep D

Denemarken – Portugal 1-1 (1-0)

9 juni 1996 – Hillsborough, Sheffield. Toeschouwers 34.993

Denemarken: Schmeichel, Helveg (gk 30.), Jes Högh, Rieper, Larsen (90. Vilfort), Thomsen (83. Piechnik), Michael Laudrup, Brian Nielsen, Risager (gk 14.), Brian Laudrup, Beck
Coach Möller-Nielsen

Portugal: Vitor Baia, Paulinho Santos (gk 9.), Couto, Helder, Dimas, Oceano (gk 24., 37. Folha), Rui Costa, Paulo Sousa (gk 58., 79. Tavares), Sa Pinto (gk 41.), Figo (62. Domingos), Joao Pinto (gk 73.)
Coach Oliveira

22. B. Laudrup 1-0, 53. Sa Pinto 1-1

Scheidsrechter Van der Ende (Nederland)

Denemarken was de titelverdediger, maar een herhaling van deze toevalstreffer leek uitgesloten. Michael Laudrup en trainer Möller-Nielsen hadden zich verzoend, zodat de Barcelona-vedette aan zijn derde EK begon. Dat hij net de sensatie van 1992 niet mee had gemaakt, zal hij dikwijls berouwd hebben. Met zijn broer Brian droomde hij van een tweede titel, maar wisten dat dit onwaarschijnlijk was.

Portugal werd als een gevaarlijke outsider gezien. De ploeg kroop steeds dichterbij de Europese top. Op het veld waren de verhoudingen snel duidelijk. De behendige Joao Pinto, Figo en Sa Pinto rafelden de Deense defensie in het begin uiteen, maar verzuimden te scoren. Brian Laudrup deed dat wel aan de andere kant, al kreeg hij de hulp van de blunderende Vitor Baia.

In de tweede helft tekende Sa Pinto de gelijkmaker aan, maar uiteindelijk mocht Portugal toch blij zijn met het punt. Beide teams zagen perspectief voor het vervolg.

Turkije – Kroatië 0-1 (0-0)

11 juni 1996 – City Ground, Nottingham. Toeschouwers 22.460

Turkije: Rüstü, Alpay, Ogün, Rahim, Vedat, Tolunay (gk 31., 89. Saffet), Tugay, Sergen, Abdullah, Arif (82. Hani), Hakan Sükür
Coach Terim

Kroatië: Ladic, Bilic, Jerkan, Stimac, Jarni, Stanic, Asanovic (gk 40.), Boban (gk 55., 57. Soldo, gk 90.), Prosinecki, Suker (90. Pavlicic), Boksic (73. Vlaovic)
Coach Blazevic

86. Vlaovic 0-1

Scheidsrechter Muhmenthaler (Zwitserland)

De twee EK-debutanten hadden veel individuele kwaliteiten in huis, die voor een voetbalfeest moesten zorgen. Maar net als de andere eerste groepswedstrijden kwam daar niets van terecht. Turkije bouwde in de stromende regen een muur om de Kroatische aanvallen vroegtijdig te stoppen, terwijl hun aanvallers Arif en Hakan Sükür net zo goed niet hadden kunnen meespelen. Bij de Kroaten waren de verwachtingen hooggespannen, maar ze konden de toeschouwer nauwelijks bekoren. De vedettes Boban, Prosinecki en Suker liepen zich vast in het woud van Turkse benen.

Toch zouden ze als winnaar van het veld stoppen. Vier minuten voor tijd verzuimde Alpay aan de noodrem te trekken, zodat invaller Vlaovic vrije doorgang kreeg. Alpay kreeg veel kritiek voor zijn faire optreden.

Een wedstrijd om snel te vergeten, net als alle andere duels op het EK tot dat moment, waarin voorzichtigheid en wiskundige berekeningen troef waren!

Portugal – Turkije 1-0 (0-0)

14 juni 1996 – City Ground, Nottingham. Toeschouwers 22.760

Portugal: *Vitor Baia*, Paulinho Santos (gk 2.), Helder, Couto, Dimas, Sa Pinto (65. Cadete), Rui Costa, Paulo Sousa, Folha (46. Tavares, gk 72.), Joao Pinto (77. Porfirio), Figo (gk 58.)

Coach Oliveira

Turkije: Rüstü, Alpay, Ogün (46. Rahim, gk 73.), Vedat (gk 65.), Recep, *Oguz* (69. Arif), Tugay, Sergen, Abdullah (gk 43.), Hakan Sükür, Saffet (63. Tolunay, gk 76.)

Coach Terim

66. Couto 1-0

Scheidsrechter Puhl (Hongarije)

Nottingham leek een Turkse kolonie, die met 12.000 fans voor een meerderheid op de tribune zorgden. Trainer Terim had zijn elftal op drie posities gewijzigd, maar gooide niet alles op de aanval. Ook de Portugezen stuiten op de hechte Turkse afweer, totdat in de 66^e minuut verdediger Fernando Couto iedereen voorbijliep en de enige treffer op zijn naam bracht. Het was vrijwel het enige wapenfeit van de wedstrijd.

Portugal was dicht bij de kwartfinale, de Turken rouwden nauwelijks om de voortijdige uitschakeling.

Kroatië – Denemarken 3-0 (0-0)

16 juni 1996 – Hillsborough, Sheffield. Toeschouwers 33.671

Kroatië: Ladic, Bilic, Jerkan, Stimac, Jarni, Stanic (gk 20.), Asanovic, *Boban* (82. Soldo), Prosinecki (gk 23., 88. Mladenovic), Suker, Vlaovic (gk 39. , 82. Jurcevic)

Coach Blazevic

Denemarken: Schmeichel, Helveg (46. Laursen), Jes Högh, Rieper, Thomsen, Larsen (69. Tøfting), Vilfort (59. Beck), Brian Nielsen, Schjönberg, *Michael Laudrup*, Brian Laudrup

Coach Möller-Nielsen

54. Suker 1-0 (strafschop), 81. Boban 2-0, 90. Suker 3-0

Scheidsrechter Batta (Frankrijk)

De Denen beweerden zelfvertrouwen geput te hebben uit het punt tegen de op papier zwaarste opponent Portugal, maar daarvan bleek niets in Sheffield. Zonder ideeën en concept stelden ze de 10.000 meegereisde fans zwaar teleur. Ook de Kroaten overtuigden niet; alleen als Boban aan de bal was, was er dreiging.

Lang ging de strijd gelijk op, totdat arbiter Batta negen minuten na rust een omstreden strafschop toekende na een vermeende overtreding van Schmeichel op Stanic. Suker mocht het buitenkansje benutten, waarna Denemarken instortte. Bij een alles-of-niets offensief bood het de Kroaten teveel ruimte, waarvan Boban en nogmaals Suker dankbaar profiteerden. De 0-3 zege betekende plaatsing bij de laatste acht voor het team van Blazevic, Denemarken mocht alleen nog hopen op de sportieve plicht van Kroatië in hun laatste wedstrijd tegen Portugal.

Kroatië – Portugal 0-3 (0-2)

19 juni 1996 – City Ground, Nottingham. Toeschouwers 20.484

Kroatië: Mrmic, Bilic, Pavlivic (gk 36.), Soldo, Simic, Jurcevic, Mladenovic (46. Boban), Prosinecki, *Jarni* (gk 30.), Pamic (gk 10., 46. Suker), Vlaovic

Coach Blazevic

Portugal: *Vitor Baia*, Secretario, Helder, Couto, Dimas, Oceano, Rui Costa (61. Pedro Barbosa), Paulo Sousa (70. Tavares), Figo, Joao Pinto, Sa Pinto (46. Domingos),

Coach Oliveira

4. Figo 0-1, 33. Joao Pinto 0-2, 82. Domingos 0-3

Scheidsrechter Heynemann (Duitsland)

Blazevic gaf zijn sterren rust en wijzigde de opstelling op zeven posities. Ze werden gespaard met het oog op de kwartfinale en om te voorkomen dat ze een schorsing zouden oplopen bij een eventuele tweede gele kaart. Zo ontbraken Stanic, Asanovic, Boban en Suker. Portugal twijfelde geen seconde om dit geschenk dankbaar te aanvaarden, waardoor de wedstrijd al in ruim een half uur beslist was. Figo scoorde al na vier minuten, Joao Pinto volgde zijn voorbeeld later.

Voor de vorm kwamen Suker en Boban in de tweede helft nog in het veld, maar dat de score niet verder opliep was vooral te danken aan de Portugezen die volstonden met het veilig stellen van de overwinning. Domingos mocht de eindstand bepalen, waardoor ook Portugal in de kwartfinale stond. Kind van de rekening was Denemarken.

De Kroaten verloren prestige en goodwill, maar dat zouden ze in de kwartfinale wel goed maken. Door de nederlaag kregen ze wel te maken met een zwaardere tegenstander in de volgende ronde genaamd Duitsland.

Turkije – Denemarken 0-3 (0-0)

19 juni 1996 – Hillsborough, Sheffield. Toeschouwers 28.951

Turkije: Rüstü (gk 90.), Alpay, Ogün, Vedat, *Recep* (68. Bülent), Tayfun (gk 61.), Hami, Tugay (gk 44.), Abdullah, Hakan Sükür (46. Arif), Orhan (68. Saffet)

Coach Terim

Denemarken: Schmeichel, Helveg (gk 57.), Jes Högh, Rieper, Thomsen, Allan Nielsen. Brian Nielsen, *Michael Laudrup*, Schönberg (46. Larsen, gk 81.), Brian Laudrup, Erik Bo Andersen (88. Sören Andersen)

Coach Möller-Nielsen

50. B. Laudrup 0-1, 69. A. Nielsen 0-2, 84. B. Laudrup 0-3

Scheidsrechter Levnikov (Rusland)

Denemarken speelde nog voor de laatste theoretische kans, maar toen Kroatië tegelijkertijd in Nottingham al snel op 0-2 stond, was die verkeken. In de tweede helft mocht de ploeg nog enigszins aan eerherstel werken door de matige Turken met 0-3 op te rollen. Brian Laudrup kon nog het meest tevreden zijn over het toernooi met zijn drie doelpunten.

Niemand was verder rouwig om het vertrek van beide teams. Turkije had geen enkel doelpunt weten te produceren, maar zij zouden de wereld in 1998 verrassen. Voor hen was het vooral een leuk avontuur geweest. Trainer Terim vertrok naar Galatasaray. Bij Denemarken het eind van een tijdperk. Richard Möller-Nielsen maakte plaats voor de Zweed Bo Johanssen, Kim Vilfort beëindigde zijn indrukwekkende interlandloopbaan.

Eindstand groep D

1. Portugal	3	2	1	0	7	5-1
2. Kroatië	3	2	0	1	6	4-3
3. Denemarken	3	1	1	1	4	4-4
4. Turkije	3	0	0	3	0	0-5

Portugal en Kroatië naar kwartfinale

Kwartfinale

Op Italië na waren alle favorieten nog aanwezig, voor hen stond Tsjechië verrassend in de kwartfinale. Het voortijdige vertrek van Denemarken was hooguit een bevestiging van hun status als eendagsvlieg. De strijd moest nog ontbranden, want in de eerste ronde was er weinig te genieten. Het weer zat wel mee, maar de tribunes zaten niet vol en de amusementswaarde was uiterst laag, niet in het minst door de strengere regels waarmee de scheidsrechters opgezadeld werden. De overvloed aan gele kaarten zorgden voor veel oponthoud en angst voor schorsingen.

De lege plekken in de stadions waren te wijten aan een gebrekkige organisatie van de kaartverkoop. De Engelsen riepen dat ze al voor de start van het toernooi 90% van de kaarten verkocht hadden, maar duizenden toeschouwers moesten de strijd buiten het stadion op een tv-scherm volgen, terwijl er zichtbaar veel lege plekken waren.

Sportief was er slechts een enkel lichtpuntje, zoals Engeland tegen Nederland en Tsjechië – Italië. De spelers oogden na een lang seizoen vermoeid en bewaarden hun kruis voor de beslissende rondes die nog volgden. De teams speelden zonder uitzondering met de handrem op. Vanaf de kwartfinale kon niemand zich meer verstoppen, de tactieken konden overboord, nu moest er gewonnen worden.

Bij een gelijkspel kon een Golden Goal in de verlenging het einde van de wedstrijd betekenen, de gevolgen was iedereen nog onduidelijk.

Engeland – Spanje 0-0, na verlenging

Strafschoppen 4-2

22 juni 1996 – Empire Stadium, Wembley, Londen. Toeschouwers 75.440

Engeland: Seamann, Gary Neville (gk 47.), *Adams*, Pearce, Southgate, McManaman (109. Barmby), Platt, Anderton, Gascoigne, Shearer, Sheringham (109. Stone)

Coach Venables

Spanje: Zubizarreta, Alkorta (72. Lopez), Abelardo (gk 1.), Nadal, Belsué (gk 40.), Sergi, Hierro, Amor, Manjarin (46. Caminero), Salinas (46. Alfonso, gk 50.), Kiko
Coach Clemente

Strafschoppen: Shearer 1-0, Hierro tegen de paal, Platt 2-0, Amor 2-1, Pearce 3-1, Belsué 3-2, Gascoigne 4-2, Nadal gestopt.
Scheidsrechter Batta (Frankrijk)

Na de galavoorstelling van Engeland tegen Nederland was het optimisme in het gastland groot. Spanje moest het volgende slachtoffer worden, maar bleek een aanmerkelijk taaiere opponent, dat vanzelfsprekend de tactiek afgestemd had op de Engelsen. Shearer en Sheringham kregen ditmaal geen schijn van kans tegen de door Nadal voortreffelijk georganiseerde Spaanse achterhoede. Daar ook Paul Gascoigne geen gelegenheid kreeg geniale kunstjes te vertonen, was Engeland nauwelijks gevaarlijk en waren de beste kansen voor Spanje. In de 14^e minuut trof Sergio het zijnet en na ruim een half uur moest Seamann zelfs het leder uit het net hallen. De Franse arbiter Batta maakte zijn enige fout en keurde het doelpunt af omdat schutter Salinas *off-side* zou hebben gestaan. Achteraf een fatale vergissing, omdat na zowel 90 als na 120 minuten de stand 0-0 bleef. Er waren weinig situaties voor het doel. Na de vervangingen in de rust van Salinas en Manjarin was ook de Spaanse dadendrang getemperd. Strafschoppen moesten de beslissing forceren en leverden een onverdiende winnaar op. Engeland maalde daar niet om. Zij stonden in de halve finale, omdat Hierro (paal) en Nadal (gestopt door Seamann) niet scoorden. Een vroege uitschakeling van Engeland was ook jammer geweest voor de organisatie, zodat men vrede had met deze uitslag. Van de Engelse euforie na de groepswedstrijden was weinig meer over.

Frankrijk – Nederland 0-0, na verlenging **Strafschoppen 5-4**

22 juni 1996 – Anfield Road, Liverpool. Toeschouwers 37.465

Frankrijk: Lama, Thuram, Blanc, Desailly, Lizarazu, Karembeu (gk 48.), Deschamps (gk 7.), Guerin, Zidane, Djorkaeff, Loko (61. Dugarry, 80. Pedros)
Coach Jacquet

Nederland: Van der Sar, Reiziger, De Kock (gk 68.), Blind (gk 23.), Bogarde (gk 90.), Ronald de Boer, Richard Witschge (80. Youri Mulder), Bergkamp (60. Seedorf), Kluivert (gk 89.), Jordi Crujff (69. Winter), Cocu
Coach Hiddink

Strafschoppen: De Kock 0-1, Zidane 1-1, De Boer 1-2, Djorkaeff 2-2, Kluivert 2-3, Lizarazu 3-3, Seedorf gestopt, Guérin 4-3, Blind 4-4, Blanc 5-4
Scheidsrechter Lopez Nieto (Spanje)

De onrust in zijn kamp dwong coach Hiddink tot krasse maatregelen. Voor Seedorf, Hoekstra en Winter kwamen Cocu, De Kock en Kluivert in de basis. Achterin waren de zaakjes nu beter op orde, niet in het minst omdat Frankrijk weinig aanvallende intenties had, ondanks het opstellen van Loko voor Dugarry. Deschamps neutraliseerde Bergkamp en daarmee was de grootste engel uit het Nederlandse team.

Hiddink verklaarde naderhand dat het steeds moeilijker werd de tegenstander te verrassen, omdat iedereen alles van elkaar wist.

Oranje was twee maal het dichtst bij een treffer, het was arbiter Lopez Nieto die dat voorkwam. Eerst floot hij Bergkamp wegens vermeend buitenspel terug, nadat deze al enige tijd alleen onderweg was richting Lama. Zes minuten voor tijd weigerde de Spanjaard Nederland een penalty te geven na een duidelijke handsbal van Desailly. Doelpunten voelen er niet in dit schaakspel, zodat de teller na twee kwartfinales op 22 juni op nul doelpunten stond.

Van de tien strafschoppen zag juist Clarence Seedorf de zijne gestopt, wat hem de hoon van heel Nederland opleverde. Net als de andere kwartfinale misschien een nauwelijks verdiende winnaar, maar ook het benutten van penalty's op grote toernooien was inmiddels een kwaliteit geworden.

Duitsland – Kroatië 2-1 (1-0)

23 juni 1996 – Old Trafford, Manchester. Toeschouwers 43.412

Duitsland: Köpke, Babbel, Sammer (gk 5.), Helmer, Reuter, Scholl (88. Hässler), Eilts, Möller, Ziege, Bobic (46. Kuntz), Klinsmann (gk 7., 39. Freund)
Coach Vogts

Kroatië: Ladic, Bilic, Jerkan, Stimac (gk 18., rk 56.), Stanic, *Boban*, Jurcevic (78. Mladenovic), Jarni, Asanovic, Suker, Vlaovic
Coach Blazevic

20. Klinsmann 1-0 (strafschop), 51. Suker 1-1, 59. Sammer 2-1
56. rode kaart Stimac (Kroatië), 2x gele kaart
Scheidsrechter Sundell (Zweden)

Duitsland was zonder tegentreffer de eerste ronde doorgekomen, Kroatië had zich in de laatste wedstrijd gespaard, maar of dat een voordeel was, moest worden afgewacht. Het zou een harde wedstrijd worden. Twee Duitsers zagen al binnen zeven minuten de gele kaart, waarna Stimac niet veel later volgde.

Na twintig minuten het eerste doelpunt na 260 minuten voetbal in drie kwartfinales. Er was een strafschop voor nodig, nadat Jerkan de bal met de hand beroerde. Klinsmann schoot Duitsland naar een voorsprong.

Kroatië voelde zich benadeeld, nadat even later Suker door Helmer werd neergehaald. Sundell wuifde het voorval weg, waarna de Kroaten hun zelfbeheersing verloren. Ze leken de wedstrijd in handen te krijgen, nadat Klinsmann en Bobic geblesseerd uitvielen en Suker vlak na rust de gelijkmaker scoorde, na een fout van invaller Freund.

Ze deden zichzelf de das om, nadat Stimac in de 56^e minuut met een rode kaart (twee maal geel) het veld moest verlaten. Nog geen drie minuten later maakte uitblinker Sammer weer het verschil door met zijn tweede belangrijke EK-goal keeper Ladic te verschalken. Duitsland liet zich tegen tien man de 2-1 voorsprong niet meer afpakken en stond sinds 1972 voor de zesde maal in de EK-finale.

Kroatië had speltechnisch niet onder gedaan voor Duitsland, maar wist nu dat er meer voor nodig was om de eindstrijd in een groot toernooi te bereiken.

Tsjechië – Portugal 1-0 (0-0)

23 juni 1996 – Villa Park, Birmingham. Toeschouwers 26.832

Tsjechië: Kouba, Hornak, *Kadlec*, Suchoparek (gk 1.), Latal (gk 43., rk 82.), Poborsky, Bejbl (gk 55.), Nemecek, Nemecek (90. Berger), Kuka, (gk 69.), Smicer (gk 23.), 46. Kubik
Coach Uhrin

Portugal: *Vitor Baia*, Secretario (gk 59.), Helder (gk 10.), Couto, Dimas, Oceano (65. Folha), Rui Costa, Paulo Sousa, Figo (82. Cadete), Joao Pinto (gk 90.), Sa Pinto (gk 40., 46. Domingos),
Coach Oliveira

53. Poborsky 1-0

82. rode kaart Latal (Tsjechië), 2x gele kaart
Scheidsrechter Krug (Duitsland)

Portugal was voor rust de bovenliggende partij met Rui Costa als bekwame spelverdelers. Met hun korte spel leken ze de Tsjechen aanvankelijk van de mat te tikken, maar gaandeweg bleken deze niet zo slecht te zijn. De korte Portugese combinaties bleven op het middenveld steken en stierven in schoonheid.

De Tsjechische souvereine libero en aanvoerder Kadlec was teruggekeerd na een schorsing, Suchoparek en Hornak kregen geleidelijk meer grip op Sa Pinto en Joao Pinto, terwijl de rappe Poborsky deze dag uitgekozen had om uit te blinken. Hij was het die na acht minuten na rust na een fraaie solo het enige doelpunt scoorde.

Portugal was niet bij machte het tij te keren, ook niet nadat Latal na zijn geel-rode kaart kon inrukken. Weer hadden Figo c.s. de sprong naar de top niet weten te maken.

Tsjechië stond wel in de halve finale, wie had dat na de zwakke ouverture gedacht. Wel moest trainer Uhrin het daarin zonder Bejbl, Latal, Kuka en Suchoparek stellen. Alle vier hadden twee gele kaarten geïncasseerd en moesten tegen Frankrijk aan de kant zitten.

Halve finale

Voor de halve finale Engeland – Duitsland sprong in het oog. Bij de massale belangstelling voor de klassieker viel de andere partij (Frankrijk – Tsjechië) in het niet. In Engeland was het hele land er rotsvast van overtuigd dat een herhaling van 1966 in het verschiet lag. Duitsland imponeerde niet echt en de winnaar van de andere halve finale was al helemaal geen partij. De single *Football comes home* van *The Three Lions* het komische duo Baddiel en Skinner) was al 500.000 maal over de toonbank gegaan en

de beruchte Britse boulevardpers deed er alles aan om de Duitsers zwart te maken. Het weerspiegelde de angst voor een nieuwe zeperd. Na de WK-titel in 1966 had Engeland geen finale meer behaald. Duitsland had de ploeg op het WK 1990 al de weg daartoe versperd. De winnaar van deze halve finale zou ook de titel winnen, Frankrijk en Tsjechië waren daarvoor van een te laag kaliber, was de algemene opinie.

Frankrijk – Tsjechië 0-0, na verlenging Strafschoppen 5-6

26 juni 1996 – Old Trafford, Manchester. Toeschouwers 43.877

Frankrijk: Lama, Thuram (gk 43., 83. Angloma), *Blanc*, Roche (gk 50.), Lizarazu (gk 64.), Lamouchi (62. Pedros), Desailly, Guérin, Zidane, Djorkaeff, Loko
Coach Jacquet

Tsjechië: Kouba, Hornak, *Kadlec*, Rada, Nedved (gk 77.), Nemecek, (83. Kubik, gk 97.), Poborsky, Novotny, Nemecek (gk 83.), Smicer (46. Berger), Drulak (70. Kotulek)
Coach Uhrin

Strafschoppen: Zidane 1-0, Kubik 1-1, Djorkaeff 2-1, Nedved 2-2, Lizarazu 3-2, Berger 3-3, Guérin 4-3, Poborsky 4-4, Blanc 5-4, Rada 5-5, Pedros gestopt, Kadlec 5-6.

Scheidsrechter Mottram (Schotland)

Dat zelfs een halve finale geen vol stadion opleverde was wel een heel triest beeld op dit EK. Officieel bijna 44.000, in werkelijkheid amper 35.000 toeschouwers bevolkten Old Trafford. De Tsjechische fans hadden niet op het bereiken van de halve eindstrijd gerekend en wisten geen ticket meer te bemachtigen. De Fransen waren in de meerderheid, maar kwamen evenmin in grote getale naar Manchester.

De thuisblijvers kregen gelijk, want de wedstrijd zou de geschiedenis ingaan als een van de slechtste ooit gespeeld op een EK. Behoudens zes gele kaarten gebeurde er hoegenaamd niets. Als excuus gebruikten de beide trainers de afwezigheid in hun team. Bij Frankrijk ontbraken Karembeu (schorsing), Dugarry en Deschamps (blessure), de Tsjechen hadden vier man wegens een overvloed aan gele kaarten op de tribune zitten. Desondanks was Frankrijk zwaar favoriet, maar het sterrenensemble o.l.v. Zidane kon niet imponeren. Net als tegen Nederland stuurde Jacquet zijn mannen het veld in met de opdracht vooral niet te dicht in de buurt van het doel van de tegenstander te komen. Dat lukte aardig, de eerste hoekschop viel in de 44^e minuut te noteren.

In de tweede helft vielen alleen Yuri Djorkaeff en Michal Hornak tussen de 60^e en 70^e minuut op, toen ze zich plotseling herinnerden dat ze goed konden voetballen. De vaardigheden van Djorkaeff en de afstandsschoten van Hornak hadden echter geen succes.

De verlenging was zo mogelijk nog saaier, uit angst voor de Golden Goal groeven beide ploegen zich totaal in. De nieuwe UEFA-regel bleek averechts te werken. De 0-0 stand na 120 minuten gespartel was dan ook niet meer dan logisch.

De eerste vijf strafschoppen wisten alle spelers te benutten. Daarna ging het om de beurt verder en zag Pedros aan Franse zijde direct zijn poging gestopt door Kouba. Kadlec mocht de winnende Tsjechische pingel nemen en schoot deze onberispelijk in. Tsjechië in de finale, misschien in de voetsporen tredend van het Tsjecho-Slowaakse team van 1976?

Frankrijk lukte het dus niet voor de tweede achtereenvolgende maal zonder te scoren verder te komen, dat zou ook al te bizar zijn geweest.

Bij de evaluatie zal dit duel als voorbeeld zijn gegeven om de Golden Goal direct maar weer af te schaffen. En zo geschiedde tot opluchting van alle voetballiefhebbers.

Engeland – Duitsland 1-1 (1-1; 1-1), na verlenging Strafschoppen 5-6

26 juni 1996 – Empire Stadium Wembley, Londen. Toeschouwers 75.862

Engeland: Seaman, Adams, Pearce, Southgate, Anderton, Ince, Platt, Gascoigne (gk 73.), McManaman, Shearer, Sheringham
Coach Venables

Duitsland: Köpke, Babbel, Sammer, Helmer (110. Bode), Reuter (gk 46.), Freund (118. Strunz), Scholl (77. Hässler), Eilts, Möller (gk 80.), Ziege, Kuntz
Coach Vogts

3. Shearer 1-0, 16. Kuntz 1-1

**Strafschoppen: Shearer 1-0, Hässler 1-1, Platt 2-1, Strunz 2-2, Pearce 3-2, Reuter 3-3, Gascoigne 4-3, Ziege 4-4, Sheringham 5-4, Kuntz 5-5, Southgate gestopt, 5-6 Möller.
Scheidsrechter Puhl (Hongarije)**

De eerste slag was voor Duitsland. Na loting mochten zij hun witte tricots aanhouden, de Engelsen trokken donkergrijze reserveshirts aan. Vogts moest de geblesseerde Klinsmann en Bobic missen en koos voor Kuntz als enige spits met daarachter een offensief middenveld. Venables kon Ince weer opstellen, maar moest het zonder Gary Neville stellen.

Met de eerste schrikwekkende halve finale in het achterhoofd gingen de 75.000 toeschouwers in Wembley zitten met de angst opnieuw 120 saaie minuten tegemoet te zien, afgesloten met de onbevredigende strafschoppenserie.

120 minuten werden het, strafschoppen ook, saai allerminst. Al na twee minuten stelde Paul Ince doelman Köpke op de proef met een volley en een minuut later was het al raak. Een corner van Gascoigne kwam via het hoofd van de boomlange Adams bij Shearer die van dichtbij vrij kon inkoppen. De Engelse supporters gingen er goed voor zitten en hoopten op een walk-over. Daar had het ook alle schijn van na enige hectische situaties in het Duitse strafschopgebied, maar na een kwartier benutten de Duitsers hun eerste kans. Na voorbereiding van Thomas Helmer passeerde Stefan Kuntz van zeven meter David Seaman.

De wedstrijd golfde op en neer met Andy Möller (Borussia Dortmund) en Alan Shearer (Newcastle United) als beste spelers. Een verademing vergeleken met de eerdere vervelende potjes, zonder al te hoogstaand voetbal. Een amusante halve finale met veel spanning en weinig uitgespeelde kansen.

Na rust schroefde Gazza en Co. het tempo op. Het kostte Stefan Reuter na een overtreding op McManaman zijn tweede gele kaart in het toernooi en uitsluiting van een eventuele finale. Köpke had het drukker dan zijn collega aan de andere kant en de Duitse afweer onder leiding van Thomas Helmer (Bayern München) hadden de handen vol bij de Engelse stormloop. Deze werd goed doorstaan en bij een uitval kreeg Helmer zelfs de grootste kans voor Duitsland. Genoeg opwinding, maar evengoed na 90 minuten een gelijke eindstand, zodat verlenging noodzakelijk was.

In de derde minuut van de verlenging was Anderton dichtbij de Golden Goal, maar hij trof de paal. Enkele minuten later kopte Kuntz de bal achter Seaman, maar het doelpunt vond terecht geen genade in de ogen van arbiter Puhl, al dachten de Duitsers daar zichtbaar anders over. Gascoigne miste op een haar na een voorzet van Shearer, maar het bleef ook na 120 minuten bij een 1-1 eindstand.

De tweede Engelse strafschoppenserie, voor Duitsland de eerste op een EK sinds de finale in 1976. Net als in de andere halve finale miste geen speler bij de serie van vijf. Heel Engeland hield zijn hart vast toen Pearce naar de stip liep, omdat hij op het WK in 1998 gemist had tegen Argentinië?? Ditmaal trof hij wel doel.

Het was daarna Gareth Southgate die door de grond kon zakken na zijn misser. Uitgerekend Möller die net als Reuter na zijn tweede gele kaart een finale moest missen, die zijn team naar de finale schoot. Engeland zou daarna nooit meer op een groot toernooi een strafschoppenserie winnend afsluiten. Teleurgesteld over het missen van de titel, al was het een waardige nederlaag. Jammer dat deze strijd een verliezer had, het was een finale waardig geweest.

Finale

Duitsland – Tsjechië 2-1 (0-0; 1-1), Golden Goal in verlenging

30 juni 1996 – Empire Stadium, Wembley, Londen. Toeschouwers 73.611

Duitsland: Köpke, Babbel, Sammer (gk 69.), Helmer (gk 63.), Strunz, Scholl (69. Bierhoff), Eilts (46. Bode), Hässler, Ziege (gk 91.), Kuntz, *Klinsmann*

Coach Vogts

Tsjechië: Kouba, Hornak, *Kadlec*, Rada, Suchoparek, Nedved, Nemeč, Bejbl, Poborsky (88. Smicer), Berger, Kuka

Coach Uhrin

59. Berger 0-1 (strafschop), 73. Bierhoff 1-1, 95. Bierhoff 2-1 (Golden Goal)

Scheidsrechter Pairetto (Italië)

Coach Berti Vogts had grote personele problemen. Kohler, Basler, Freund en Bobic geblesseerd, Reuter en Möller geschorst, Klinsmann twijfelachtig. Na bestudering van de reglementen liet Vogts zelfs nog een speler overkomen uit Duitsland. Jens Todt voegde zich bij de selectie, al mocht hij uiteindelijk de wedstrijd vanaf de tribune bekijken. Op het veld stonden toch elf fitte Duitse spelers, vol met wilskracht om de eerste Europese titel met het herenigde Duitsland te veroveren. Als door een wonder was Klinsmann plotseling genezen.

Dat moest ten koste gaan van Tsjechië, het elftal dat geen partij was geweest in de eerste groepswedstrijd, waarin ze elkaar al hadden getroffen. De Tsjechen waren op hun beurt belust om deze nederlaag recht te zetten. Beide partijen hadden dus hun redenen om extra gemotiveerd aan de start te verschijnen, afgezien van de prijs van Europese titel zelf. Een herhaling van de EK-finale van 1976, al hadden beide landen danige veranderingen ondergaan; de een herenigd, de ander gescheiden. Bij de Uhrin-elf ontbrak nog steeds Latal na diens rode kaart.

Ondanks de uitschakeling van Engeland was het Wembley-stadion vol, al hadden de Duitse en Tsjechische fans diep in de buidel moeten tasten om de kaarten van de Engelsen op de zwarte markt over te nemen. Onder de toeschouwers Koningin Elisabeth en premier John Major.

Onder leiding van de Italiaanse arbiter Pairetto begonnen de teams voorzichtig. Pas in de dertiende minuut de eerste doelrijpe kans, maar Poborsky schoot uit een voorzet van Kuka net naast. De Tsjechen domineerden de eerste helft. Babbel had moeite met de beweeglijke Kuka, terwijl Helmer en Klinsmann niet fit oogden of ritme misten. Hässler had niet de vorm van het EK 1992. Möller werd duidelijk gemist. Beste Duitser was Mehmet Scholl, die bij enkele gevaarlijke acties betrokken was.

Ziege kopte een hoekschop van Hässler rakelings over, maar de beste kans was voor Pavel Nedved, met Karel Poborsky de revelatie van het toernooi. Aan de andere kant kon Rada ternauwernood redding brengen op een inzet van Kuntz, die eerder hands maakte. Kuka (na een fout van Eilts) en Kuntz kregen ieder nog een kans, maar de eerste helft bleef zonder doelpunten. Tijdens de pauze overheerste de mening dat Tsjechië het beste van het spel en de meeste kansen had gehad.

Een nieuwe tegenvaller voor Vogts was de knieblesure van stofzuiger Eilts, die in de kleedkamer achterbleef. Voor hem kwam Marco Bode in het veld en schoof Christian Ziege naar het centrale middenveld. Het was geen verslechtering, Duitsland kwam beter in het spel en het amusementsgehalte steeg. Kansen over en weer; Strunz miste, Poborsky schoot een vrije trap in de Duitse muur.

In de 59^e minuut werd de score geopend, al was daar een strafschoot voor nodig. Pairetto wees onverbiddeijk naar de stip toen Sammer Poborsky ten val bracht. Patrik Berger ontfermde zich over de bal en bleef beheerst: 0-1.

De Duitsers reageerden en onder aanvoering van de Matthias Sammer trokken ze ten aanval. Oliver Bierhoff kwam in de 69^e minuut in het veld. In de kwartfinale en halve finale had Vogts hem geen invalbeurt gegund, nu mocht hij als laatste fitte reserve opdraven. Zelden zal een wissel onbedoeld zo gelukkig uitpakken hebben.

In tegenstelling tot de finale van het vorige EK lukte het de Duitsers nu wel terug te knokken. De Duitse fans waren nog opgewonden over het feit dat juist de beste man Mehmet Scholl vervangen werd, toen ze elkaar al jubelend in de armen vielen. Vanaf rechts bracht Ziege in de 73^e minuut een vrije trap voor het doel, die door Bierhoff van vijf meter goed werd ingekopt: 1-1.

De strijd was weer open en beide teams gingen op jacht naar de winnende treffer. Köpke en Kouba hielden allebei hun ploeg op de been met goede reddingen. Twee minuten voor tijd bracht Uhrin Vladimir Smicer in het veld, die bijna het voorbeeld van Bierhoff volgde. Zijn schot werd echter door Köpke evenwel net naast de paal getikt en stelde daarmee de verlenging voor Duitsland veilig.

Deze was nog geen vijf minuten oud of de beslissing viel. Oliver Bierhoff kreeg de bal aangespeeld, met de rug naar het doel, draaide en via Hornak verdween de bal in het net waarbij Kouba er niet goed uitzag. Deze beklagde zich dat grensrechter Nicoletti

gevlagd had, omdat Kuntz buitenspel stond. Pairetto besliste echter dat het een geval was van 'passief' buitenspel was en kende het doelpunt toe. Het duurde seconden voordat beide partijen zich realiseerden dat door de Golden Goal-regel de wedstrijd was afgelopen. Duitsland was Europees kampioen!

De Duitsers vierden feest, in het bijzonder de veel bekritiseerde Berti Vogts. Zonder lastposten als Effenberg en Matthäus had hij van deze selectie wel een eenheid weten te smeden, wat bij de WK 1994 niet gelukt was.

De Tsjechen waren ontroostbaar en hadden maar weinig goede woorden over voor de Golden Goal. Ze hadden hun kansen gehad in de finale, maar niet benut. Duitsland had, net als voorganger West-Duitsland, bewezen een echte toernooiploeg te zijn.

Duitsland Europees Kampioen 1996

Winnend team:

Andreas Köpke 12-3-1962, Eintracht Frankfurt

Matthias Sammer 5-9-1967, Borussia Dortmund

Thomas Strunz 25-4-1968, Bayern München

Dieter Eilts 13-12-1964, Werder Bremen (46. Marco Bode 23-7-1969, Werder Bremen)

Markus Babel 8-9-1972, Bayern München

Thomas Helmer 21-4-1965, Bayern München

Christian Ziege 1-2-1972, Bayern München

Mehmet Scholl 16-10-1970, Bayern München (69. Oliver Bierhoff, Udinese)

Thomas Hässler 30-5-1966, Karlsruher SC

Stefan Kuntz 30-10-1962, Besiktas

Jürgen Klinsmann 30-7-1964, Bayern München

Trainer Berti Vogts.

Zijn eerste succes na de mislukkingen van de EK 1992 en WK 1994. Kreeg voor een wanhoopsdaad (wissel Bierhoff) in plaats van rotte tomaten alle lof en eer. De gouden wissel promoveerde zijn status als bekritiseerde matige trainer zonder uitstraling tot de coach die risico's durfde te nemen, wars was van sterrendom (Matthäus), met een fijn neus voor de wissel op het juiste moment.

Stopte na de EK-titel direct als coach van het Duitse team.???

Had daarna weinig succes??

Arbiter Pierluigi Pairetto (Italië)

Aan het banket

De opbrengst van de eindronde steeg explosief. In 1988 nog 25 miljoen DM (= gulden?), in 1992 55 miljoen, naar 250 miljoen DM bruto in 1996. Meer dan 90% van de kaartjes waren al in de voorverkoop verkocht en brachten 108 miljoen DM op. etc

Sportief was het een uiterst mager EK. Dat de noeste werker en stofzuiger Dieter Eilts uitgeroepen werd tot 'Speler van het Toernooi' was tekenend voor het niveau. Nota bene een speler die in de finale gewisseld werd. Van de Duitsers zou eerder Matthias Sammer dat predikaat verdiend hebben, anders Pavel Nedved of Karel Poborsky.

Weinig spektakel, weinig mooie acties en doelpunten, weinig spelers die zich onderscheidden, veel gele en rode kaarten, niet de beloofde volle stadions. Geen ploegen die alles of niets speelden, of zelfs aanvallende intenties, geen ploegen die terug kwamen van een achterstand. Uitzonderingen: Engeland – Nederland, Rusland – Tsjechië, Duitsland – Kroatië. De trend van muurvoetbal zette door, met het minimumrecord van 64 doelpunten in 31 wedstrijden.

De Golden Goal, ofwel Sudden Death, was geen succes gebleken, de ploegen namen geen enkel risico meer in de verlenging. Het zou het enige grote toernooi zijn met deze regel, die snel weer werd afgeschaft.

Een eindronde om snel te vergeten, teleurstellend na de succesvolle edities van 1984, 1988 en (soms) 1992. En zoals Gary Lineker na afloop zei: "Een voetbalwedstrijd is een spel van twee ploegen van elf man die 90 minuten tegen elkaar spelen en aan het eind is Duitsland altijd de winnaar". Net als bij het WK 1954, 1974 en 1990 werden de Duitsers niet bestempeld als de verdiende winnaar, maar wandelden ze wel met de beker weg. Niet met betoverend voetbal, briljante acties of riskant offensief spel, maar met orde, discipline, wilskracht, mentaliteit en inzet.

Topspelers

Pavel Nedved

Oliver Bierhoff

Matthias Sammer